

DRAUGAS

PERIODICALS
August 8,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADENIS – WEDNESDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 8, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 08/07/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 153
Kaina 50 c.

Prezidentas ir premjeras projektavo kitų metų biudžetą

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus ir premjero Algirdo Brazauskos susitikime antradienį prezidentūroje buvo aptarti kitų metų biudžeto formavimo ir ekonominių reformų reikalai.

Premjero nuomone, yra dvi išeitys iš šiuo metu susidariusios finansinės būklės. Pirmausia, jo nuomone, reikia laikytis finansinės disciplinos ir geriau planuoti investicijas bei biudžetą. Be to, sakė premjeras, reikia ieškoti būdų padidinti gamybos apimtį.

A. Brazauskos teigimu, biudžeto padėtis yra „sunkoka“, nes buvo užplanuotos nerealaus pajamos. Pasak jo, aktualiausia šiuo metu yra kitų metų biudžeto projekto bei privatizavimo fondo samtos ruošimas.

Vyriausybė, anot premjero, šiemet susidūrė „su dar vienu keistu reiškiniu“ — buvo numatyta valstybės investicijas

finansuoti iš kelių šaltinių — biudžeto, paskolų bei privatizavimo fondo. „Visa tai buvo užplanuota, neturint pakankamai pinigų. Dabar reikia mažinti lėšas arba ieškoti kitų finansavimo šaltinių“, sakė A. Brazauskas.

A. Brazauskas paneigė kalbas, kad ministrų kabinetas nesutinka su kai kuriais finansų ministrės Dalios Grybauskaitės sprendimais. „Jokių nuomonių skirtumų pas mus nėra. Mes aptariame visus klausimus“, sakė jis.

Premjero teigimu, tiesioginių išmokų už grūdus mokėjimas žemdirbiams priklausys nuo tolesnio biudžeto vykdymo. „Šiandieną tvirtai pasakyti, kad išmokos bus gruodžio pabaigoje, mes negalime. Jeigu bendrojo vidaus produkto augimo tempai išsilaikys arba bus didesni, be abejojimo, bus lengviau“, sakė jis. Išmokoms šiemet reikėtų skirti apie 20 mln. litų.

Britų žurnalistas: NATO durys atvertos visiems laikams

Londonas-Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Šiaurės Atlanto sąjunga vieną kartą atverus duris naujoms narėms, posūkis atgal nebeįmanomas, teigia itakingo Didžiosios Britanijos dienraščio „Financial Times“ apžvalgininkas.

Pirmadienį britų dienraštyje „Kings“ kolegijos Londone karotistų profesorius Lawrence Freedman pažymi, kad JAV prezidentas George W. Bush nepasinaudojo galimybe sušvelninti nesutarimus su Rusija, kilusius dėl JAV administracijos planų kurti priešraketinės gynybos sistemą.

„Šis nesutarimas galėjo būti sušvelnintas nukreipiant kitą NATO plėtros ratą į pietus — Slovėniją, Slovakiją, o ne Baltijos valstybes. Tačiau ponas Bush dabar į sąrašą priekį iškėlė Lietuvą, Latviją ir Estiją, nors šios šalys kadaise buvo Sovietų sąjungos dalimi ir turėjusios santykius su Rusija. Dabar sugrįžimo nėra“, pažymi L. Freedman.

Autorius turi galvoje birželį per apsilankymą Varšuvoje G. Bush pasakytą kalbą, kurioje JAV prezidentas išdėstė poziciją Europos atžvilgiu. Be kita ko, jis sakė, jog NATO turi išsiplėsti „nuo Baltijos iki Judošios jūros“.

Anot straipsnio autoriaus, „anksčiau dar buvo įmanoma „išaldyti“ NATO plėtrą, tačiau dabar durys atviro ir sunku būtų argumentuoti, kodėl derėtų priimti tik kai kurias (kandidatus), ypač jei tarp nuošaly paliktųjų būtų tokių, kurioms iš tiesų reikėtų papildomo saugumo“.

Pasak komentatoriaus, šiuo metu vertėtų galvoti apie tai, kaip atrodytų sąjunga po būsimųjų pasikeitimų. Anot L. Freedman, priėmus naujas nare, NATO gali tapti „labiau orientuota į vidaus problemas“. Be to, plečiantis NATO, kaip ir Europos Sąjungos plėtrai atveju, kils sunkumų dėl sprendimų priėmimo procedūrų, teks atsižvelgti į platesnius interesus, nepartisanios saugumo politikai valstybės gali nulemti sprendimų atidėliojimą.

„Didesnis narių skaičius su-

daro didesnę galimybę atsirasti ekonominiam ir politiniam nestabilumui tarp individualių narių, tarpusavio ginčams“, teigia komentatorius. Tačiau jis spėja, kad NATO ateityje nesudraskys prieštaraščių, o ji taps kitokia institucija — visos Europos saugumo organizacija“.

„Jeigu taip, tai ir Rusija turės mažiau priežasčių jos bijoti. Išties, šio proceso logika veda į tai, kad jis gali būti užbaigtas tik priėmus Rusiją“, teigia „Financial Times“ komentatorius.

Rusija kategoriškai priešinosi NATO plėtrai į Baltijos valstybes. Neseniai Rusijos prezidentas Vladimiras Putin pareiškė, kad arba NATO bus privesta priimti Rusiją, arba ji taps pasienine pasmerkta nykimui struktūra.

Lietuva ir kitos Baltijos valstybės siekia būti priimtos į NATO per 2002 metų NATO viršūnių susitikimą Prahoje.

* **Migracijos departamentas nepageidaujamų asmenų sąrašą** šiuo metu yra 4,700 užsienio piliečių. Kaip informavo departamentas Užsienio reikalų skyriaus viršininko pavaduotojas Ramūnas Loda, tarp asmenų, kuriems uždrausta atvykti į Lietuvą, daugiausia buvusios Sovietų sąjungos valstybių piliečių bei Libano, Šri Lankos, Afganistano ir kitų valstybių gyventojų. Lietuvoje nepageidaujami užsieniečiai, kurie prašydami leidimo atvykti, pateikė melagingus duomenis, parodė nepagarbą Lietuvos Respublikai ar yra padarę nusikaltimus. Nepageidaujamų asmenų pavardės nėra skelbiamos viešai.

* **Asmenys, geriantys alų viešose**, bet ne tam skirtose vietose, gali būti baudžiami pinigineis baudomis ar net atsidurti už grotų. Policija toms pažeidėjams iš pradžių gali įspėti arba nubausti nuo 30 iki 50 litų bauda. Už pakartotinį gėrimą viešose vietose tais pačiais metais baudžiama nuo 50 iki 100 litų bauda. Trečią kartą įkliuvusiam asmeniui gresia bausmė nuo 150 iki 300 litų arba 30 parų administracinis areštas. (L.R., Elta)

Penkiems Kauno technologijos universiteto (KTU) ir Vilniaus universiteto (VU) vyresniųjų kursų studentams antradienį įteiktos elektronikos ir elektrotechnikos susivienijimo „Siemens“ atstovybės Lietuvoje vardinės stipendijos. Didelėmis (3,840 Lt) stipendijomis apdovanoti VU Medicinos fakulteto studentas Gediminas Giebus (dešinėje), Fizikos fakulteto — Mindaugas Laurynaitis, Ekonomikos — Mindaugas Falkauskas (antras iš dešinės), KTU Telekomunikacijų ir elektronikos fakulteto studentas Donatas Šinickas (antras iš kairės) bei Elektrotechnikos ir automatikos fakulteto studentas Rimvydas Šilinis (kairėje). Stipendijų laimėtojus pasveikino švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius (viduryje). Pasak UAB „Siemens“ generalinio direktoriaus Armin Mayer, 1995 m. Lietuvoje įkurta susivienijimo „Siemens AG“ atstovybė yra viena didžiausių įmonių — 2000 m. jos apyvarta siekė 43 mln. eurų. Pernai savo veiklos penkmečio proga bendrovė įkūrė studentų remimo fondą ir skyrė pirmąsias septynias stipendijas. Šiemet iš šio fondo studentams skirta 24,000 litų. Teikdama stipendijas, bendrovė tikisi, kad gaunamos papildomos pajamos padės studentams gilinti jau turimas žinias, aktyviai domėtis studijuojamos srities naujovėmis. Gedimino Žilinskio (Elta) nuotr.

Beveik kas trečias Lietuvos vaikas norėtų emigruoti

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (Elta) — Esant dabarinei ekonominei bei socialinei situacijai, valstybė visam laikui norėtų palikti maždaug kas trečias Lietuvos vaikas.

Tokių duomenis pateikia Jungtinių Tautų vaikų fondas, Lietuvoje apklausęs 400 vaikų nuo 9 iki 17 metų.

Šios apklausos duomenimis, išvykti gyventi į užsienį norėtų 43 proc., nenorėtų — taip pat 43 proc. vaikų, o 14 proc. apklaustųjų atsakė dar neapsisprendę.

Paauglių grupėje (14-17 metų) į užsienį išvykti gyventi norėtų 47 proc., vaikų grupėje (9-13 metų) — 39 proc.

Beje, miestiečiai labiau vertinasi į kitas valstybes nei kaimiečiai. Užsienyje gyventi norėtų 47 proc. miesto ir 33 proc. kaimo vaikų.

Iš 43 proc. norinčių gyventi svetur 20 proc. nurodė Vakarų Europą, 18 proc. — Šiaurės Ameriką, 2 proc. — Rytų Europą.

„Vaikus svetur gana prasta ekonominė ir socialinė padėtis bei perspektyvų nebuvimas“, sako Jungtinių Tautų vaikų fondo Lietuvos nacionalinio komiteto direktorius Jaunius Puvšaškis.

Ekonominę situaciją kaip

* **Kauno meras Erikas Tamašauskas** už Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimą nubaustas 800 litų bauda. 1999 m. pabaigoje Kauno savivaldybė iš Taupomojo banko paėmė 12 mln. litų paskolą tilto statybai, o šių metų gegužę Kauno valdžia nusprendė leisti paskolos likutį perkredituoti Žemės ūkio bankui. Kadangi paskola buvo tik pradėta grąžinti, jos likutį sudarė didžioji 12 mln. litų paskolos dalis. Del šio sandorio į Viešųjų pirkimų tarnybą kreipėsi vyriausybės atstovė Kauno apskritys Rasa Maslauskienė. Jos teigimu, meras nubaustas pinigais, bet reikalavė esmės šio bauda neišsprendė, kadangi paskola liko Žemės ūkio banko. Pasak jos, finansų specialistai ir Valstybės kontrolė turėtų nuspręsti, ar Kaunas, perkreditavęs paskolą, patyrė nuostolių, ar ne. (L.R., BNS)

pagrindinę neigiamą savo valstybės gyvenimo pusę nurodė 68 proc. apklaustųjų. 64 proc. pažymėjo socialines problemas, o 29 proc. — valstybės politiką. 10 proc. išskėlė aplinkosaugos problemų svarbą.

Tyrimas, kurio metu buvo apklausta per 15,000 jaunųjų piliečių nuo 9 iki 17 metų, vykdo 35-iose Europos ir Azijos valstybėse.

J. Puvšaškio teigimu, Lietuvos rezultatai nėra kuo nors išskirtinai — jie panašūs į gautus kitose postkomunistinėse valstybėse.

* **Seimas, siekdamas socialinės studentų lygybės**, palaimino visuotinį mokesčių už studijas. Tačiau studentai spėja, jog nuo 2003 metų turinti pradėti veikti kreditavimo sistema bus neefektyvi, nes valstybė nebus pajėgi vykdyti priimtus finansinius išsivystymo atostoginių pinigų negavo. (L.R., Elta)

* **Negavę atostoginių pinigų antrosios dalies** bei birželio mėnesio atlyginimų, Lietuvos pedagogai ketina ne pradėti naujų mokslo metų, sako Radviliškio raj. švietimo darbuotojų profesų sąjungos pirmininkė Angelė Ambrazienė, šiuo metu dalies atlyginimų ar atostoginių pinigų negavo. Telsių, Joniškio, Anykščių, Kelmės, Šilutės, Radviliškio rajonų pedagogai. Ji tvirtino, jog ir gavę atlyginimus, šių rajonų mokytojai nemurims, jau dabar yra galvoje apie taikius protesto renginius prie rajonų savivaldybių visą pirmąją rugsėjo savaitę, po pamokų. (BNS)

* **„Mažeikių nafta“ paskelbė, kad 17 naujų** būtų del vagysčių iš bendrovės priklausantių vamzdžių yra pakeliui į teismą, tačiau kartais šis procesas užtrunka pernešybos atstovė Kauno apskritys Rasa Maslauskienė. Jos teigimu, meras nubaustas pinigais, bet reikalavė esmės šio bauda neišsprendė, kadangi paskola liko Žemės ūkio banko. Pasak jos, finansų specialistai ir Valstybės kontrolė turėtų nuspręsti, ar Kaunas, perkreditavęs paskolą, patyrė nuostolių, ar ne. (L.R., BNS)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* **Prezidentas Valdas Adamkus** baiminasi, kad privatizuotos „Lietuvos avialinijos“ netaptų vien priedeliu, aptarnaujančiu kitas avialinijas, o Lietuvos keleiviams netektų į Maskvą skristi, pavyzdžiui, per Kopenhagą. Tokia prezidento nuomonė antradienį buvo išsakyta pokalbyje su premjeru Algirdu Brazausku. Prezidentas prašė premjero dėmesio „Lietuvos avialinijų“ privatizavimui, ypač pabrėždamas šio objekto privatizavimo skaidrumą ir aiškumą. Galimybė privatizuoti „Lietuvos avialinijas“ domisi Skandinavijos SAS, Suomijos „Finnair“, Karališkoji Olandijos oro bendrovė KLM, kaimyninės Lenkijos LOT ir kt. (Elta)

* **Premjeras Algirdas Brazauskas** mano, kad Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) direktorius Rimas Kurtinaitis turėtų palikti savo postą. Tokia nuostata atsirado, atsižvelgiant į Lietuvos sporto federacijų išreikštą nepasitenkinimą dabartinės Kūno kultūros ir sporto departamento prie vyriausybės vadovybės veikla. 10 sporto federacijų vadovai laišku kreipėsi į premjerą, noredami atkreipti dėmesį į „neperspektyvią ir neracionalią Sporto departamento vadovų bei pavaldžių sporto organizacijų veiklą, pletojant olimpinį sporto šakų programas ir 2004 metų olimpinį žaidynių pasirėmimo programos įgyvendinimą“. (BNS)

* **I Klaipėdą iš Plungės rajono kaimų suvažiuavę** žemdirbiai, neatgaunantys pinigų už patiektą pieną, netarė, kam reikšė savo pretenzijas. Žemdirbių priekaisčių ir grasinimų išklaušė Klaipėdos nusikalstamo pasaulio autoritetu laikomas 30 metų Sergejus Beglikas. Šiuo metu jis yra bendrovės „Priekulės pienas“ įkūrėjas ir vadovas. (L.R., Elta)

* **Prieš keletą savaičių šaltiniai iš Valstybės saugumo departamento** pranešė, kad grupelė buvusių sovietinių karininkų savo tikslus rengiasi įgyvendinti per politiką. Seimūnas Juozas Olekas negalėjo konkrečiai paaiškinti, kokia Lietuvos kariuomenei būtų nauda, jei mokyklose bus įvestas privalomas karinis pasirėmimas. Vienintelis politiko motyvas — neva tuomet krašto apsaugos lėšos būtų panaudotos efektyviau. (L.A., Elta)

* **Skandalą sukėlusią degalinės statybą** iškirsto pušyno vietoje prie Druskininkų kurorto bandyta sustabdyti netgi pastačius kryžius. Bet šis protestas buvo nesėkmingas. Prie M. K. Čiurlionio ir Viešųjų gatvių sankryžos rugpjūčio 4-ąją apie vidurdienį pastatytas ažuolinius kryžius pirmadienį buvo rastos nuverstas. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **Valstybės pareigūna šantažavęs** buvęs KGB majoras Viktoras Diominas jau laisvėje. Praėjusią savaitę teismas nepratęs šio turto prievartavimu kaltinamo vilniečio suėmimo. V. Diominui yra paskirtas namų areštas. Ši kardomoji priemonė paskirta atsižvelgiant į tai, kad jis prisipažino padaręs nusikaltimą ir gailisi. (L.R., Elta)

* **„Aukso grynuolių“** laimėtojas Vilniaus bankas yra atleistas nuo pelno mokesčio. Tokia lengvata pelningiausia Lietuvos bankui suteikta 5 metams. Buvusio finansų ministro Vytauto Dudėno 1999 m. pasirašyta sutartis lėmė, kad į biudžetą nepatektų maždaug po 20 mln. litų per metus. Sutartis atleisti Vilniaus banką nuo pajamų mokesčio buvo pasirašyta tyliai. (KD, Elta)

* **„Nei Vilniaus bankui, nei kam kitam jokių lengvatų negali būti. Reikia mažinti mokesčius, o ne taikyti lengvatas“**, mano nepriklausoma finansų žinovė Margarita Starkevičiūtė. Ji įsitikinusi, kad lengvatų taikymas apskunkina mokesčių administravimą. (KD, Elta)

* **Bankų asociacijos prezidentas** Eduardas Vilkelis šiame mokesčių panaikinimo atvejuje nieko blogo teigia neįžvelgęs. „Dėl to smerkti banką negalime, nes juk jie pasinaudojo įstatymais“, įsitikinęs asociacijos vadovas, pridūręs, jog tai nekvepia banko savivale. E. Vilkelis priminė, jog Vilniaus bankas — ne vienintelis, pasinaudojęs įstatymų tvarka numatytais lengvatomis. (KD, Elta)

* **Finansų ministrė Dalia Grybauskaitė** nepritarė kai kurių parlamentarų užmojams savo vadovaujamos sritims gauti kuo daugiau pinigų iš valstybės biudžeto. Didžiulę ir, ko gero, lemiamą įtaką Algirdo Brazauskos vadovaujamoje vyriausybėje turinti ministrė D. Grybauskaitė ketina priešintis tiems teisės aktų projektams, kuriais bus pasiekta ir valstybės vykdoma finansinės drausmės politika. (KD, Elta)

* **Lietuvos Užsienio reikalų ministerija** (URM) gavo Estijos URM notą dėl liepos 30-ąją Taline sulaukytų dviejų lietuvių, kurie, kaip teigiama, yra samdomi žudikai. Estų policijos pareigūnai pageidavo, kad apie jų rankose esančius Lietuvos piliečius nebūtų platinamos jokios žinios. (R. Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo akimis nepatikėjo — Laisvės alejoje, tarp liepų augančiame gvazdikų gėlyne, slėpėsi didelis rudagalvis šilbaravykis. Nors gelės dengė didesniąją kepurės dalį ir kotą, išraštas grybas pasirodė tikras milžinas — 1 kilogramo 400 gramų svorio. Deja, valgiui ruošti netiko: kotas buvo sukiutėjęs patamsėjęs. Ten pat A. Atgalainienė vėliau pastebėjo ir dar vieną mažą šilbaravykiuką. Žemė, kurioje tarpsta Laisvės alejos gelės, tikriausiai atvežta iš pamiškių. Laisvės alejos liepos pasodintos XIX amžiaus pabaigoje caro nutarimu, siekiant įdarbinti žmones. (Elta)

* **Kaunietė Angelė Atgalainienė** savo ak

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VYDŪNO FONDO METINĖS PREMIJOS

Akademinių Skautų sąjūdžio Garbės nariai, jau iškeliamas amžinam poilsiui, nebuvo užmiršti. Vyduono fondas įsteigė penkias atžymėjimo premijas, kurios įteikiamos Lietuvos universitetų magistrantams. Kandidatams yra taikomos šios sąlygos: jis ar ji yra pasiekęs aukščiausių akademinių rezultatų ir parodę ypatingą darbštumą bei sugebėjimus. Jie turi pasižymėti pilietiškumu, dalyvavimu visuomenėje, studentų organizacijose ir kultūrinėje veikloje.

Vertinimo komisijas sudaro universitetų vadovybės. Atžymėjimus negalima skirti komisių šeimoms nariams ar mokytojų personalo artimiesiems. Iki šiol yra įteikti aštuoni atžymėjimai iš Vilniaus, Vytauto Didžiojo, Kauno Technologijos universitetų ar Muzikos akademijos studentams magistrantams. Klaipėdos universitetas paskyrė dar nepasinaudoję.

Rašytojos Sofijos Čiurlionienės vardo atžymėjimas 1,000 dol. premija yra paskirta Vilniaus universiteto literatūros magistrantei Šarūnei Trinkūnaitėi už aktyvų dalyvavimą universiteto akademiniame gyvenime, šviečiamajame bei jaunimo ugdymoje veikloje ir paskelbusiai spaudoje mokslinius darbus susijusius su S. Čiurlionienės asmeniu bei kūryba. Vertinimo komisiją sudarė šeši universiteto dėstytojai.

Operos dainininkės Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo atžymėjimas ir po 1,000 dol. premijas yra gavusios Muzikos akademijos studentės magistrantės Aušra Liutkutė ir Julija Stanickė. Abi laimėtojos sėkmingai tęsia studijas ir jau dalyvauja operų pastatymuose Vilniuje, koncertuoja lietuvių visuomenėje, dalyvauja visuomeninėje veikloje. Vertinimo komisijas sudarė žymiausi dainavimo katedros pedagogai.

Kauno Technologijos universitetas prof. Igno Končiaus vardo atžymėjimus ir premijas teikia du kartus per metus po 500 dol. jas laimėjusiems. Pirmasis atžymėjimas teko doktorantui Giedriui Laukaičiui. Jo specialybė yra plonų plėvelių fizika. Jau yra parašęs 9

straipsnius žymiausiose žurnaluose, 9 rašinius konferencijose, 4 pranešimus tarptautiniuose ir 6 pranešimus nacionalinėse konferencijose.

Taikomosios fizikos bakalauras Žilvinas Rinkevičius gavo atžymėjimą už geras studijas (egzaminų vidurkis 10 balų), bendras 4 metų egzaminų vidurkis 9.52 balo. Už sėkmingas studijas yra gavęs Rektoriatu pagyrimo raštą. Jau yra sėkmingai dalyvavęs konferencijoje Graikijoje ir kitur. Žilvinas Rinkevičius, 7-to kurso studentas yra gavęs atžymėjimą už puikius pažymius (vidurkis 10.7) ir pranešimus konferencijose, jis studijuoja Fundamentalių mokslų fakultete.

Visuomenininko Broniaus Kviklio atžymėjimus ir premijas po 1,000 dol. yra gavusios Vytauto Didžiojo universiteto magistrantės. Bernadeta Malškaitė, studijuojanti edukologiją, andragogikos specialybę. Daug laiko skiria Kybartų vaikų ir jaunimo centrui. Jame vaikų ir jaunimo ugdymas krikščioniškas ir jų užimtumas bei prevencija. Dalyvauja spaudos darbuose. Antrąją premiją yra gavusi magistrantė Asta Lapėnienė už nuopelnus pedagoginėje profesinėje veikloje. Diplomatinis darbas „Neregys ir skulptūra“. Dalyvauja Kauno aklų ir silpnaregių vaikų globos bendrinyje „Akių šviesa“; yra bendrija projekto sumanytoja ir koordinatore. Yra įgyvendinusi keturis svarbius projektus aklųjų padėčiai pagerinti.

Vyduono fondo kasmetiniai atžymėjimai ir piniginės premijos sulaukė labai nuosirdžių padėkų iš universitetų ir apdovanotųjų. Su universitetais yra sudarytos sutartys, kurias pasirašė universitetų rektoriai ir Vyduono fondo valdybos pirmininkas. Joms vykdyti būna sudaromos komisijos iš universitetų profesorių. Šiuo metu mokslo darbuotojams yra gana sunkios ekonominės sąlygos, todėl Vyduono fondo valdybos skirtos premijos yra labai vertinamos. Jų yra tikimasi ir ateityje, o rimtų darbuotojų pastangas verta ir labai verta paremti konkrečia pagalba.

V. Mikūnas

Stovykloje „BUDEK“ Valakupiuose š.m. birželio 17-24 d. stovyklavę Vilniaus skautai ir skautės. Nuotr. sesės Alinos

Ir Valakupiuose šią vasarą liepsnojo skautiški laužai, skambėjo linksmos dainos ir juokas „BUDEK“ stovykloje. Nuotr. sesės Alinos

STOVYKLA „BUDEK“

Štai ir vėl atkeliavo vasara. Vėl mus kviečia Valakupiai. Atvykome birželio 17 d. iki pietų. Ši kartą buvome ne tik vilniečiai „Birutės“ ir „Geležinio vilko“ draugovių atstovai, bet atvyko ir iš Nemunaitišio „Kazimiero“ draugovės skautai su savo vadove sese Marija. Tai — naujiena. Mums džiugu, kad, nauji besisąjūdančiai veidai, pasirodė mūsų stovykloje. Mat, mūsų šioje parėmė sesė Lilė Milukienė su savo skautininkėmis, iš New Yorko.

Labai, labai esame dėkingi. Iki pietų pirmos dienos spejome susipažinti, susidraugauti. Darbo daug. Visur reikia spėti. Sutvarkėme stovyklos aplinką. Šiukšlių buvo pakankamai. Po to — tvarkėme pačią stovyklavietę. Skirstėmės skiltimis, pareigomis. Netrukus kvietimas pietums. Linksma, nes skrandukus gurguliuoja. Po pietų, budintieji tvarkėsi virtuvėje. Jokio poilsio. Ruošiamės kitos dienos stovyklos atidarymui. Nepastebėjome, kaip užklupo vakaro sutemos. Dar buvo daug kalbų, bet nuovargis atliko savo. Paskendome saldžiam sapne...

Kitą dieną mus priėmė švilpukas. Pasimankštinome, susitvarkėme ir pagrindinis darbas — ruošti stovyklos atidarymą. Po pietų pailsėję, pasiūkė išsirikiavome vėliavos pakelimiui. Giedant tautinę giesmę, kyla aukštyn trispalvė. Maldos žodžius tarė sesė Marija. Trumpi nurodymai, pastabos ir ruošimasis laužui. Atsirado artistų, solistų, kurie ruošėsi pasirodymui. Rinkome laužui šakas, medieną, ir kai kurias degias šiukšles. Dvigubai nauda: laužas degs ir bus tvarka bei šiukšlės. Vos spejome atlikti užduotį, skubame vakarieniauti. Po jos — vėliavos nuleidimas. Taigi, skubame į rikiuotę. Reportai. Malda. Nuleidžiama vėliava. Skubiai ruošiamės laužui ir apsaugai nuo įkyrių uodų įkandimų. Laužas netruko įsilipti, palydint dainai. Programoje: dainos, eilės, šmaikštavimas, šūkiai, pasirodymai. Linksmausia laužo dalis greičiausiai praeina ir virš pušų skamba „Ateina naktis...“ Pasirošimas miegui. 22 val. Stovykloje ramybė.

Kitos dienos rytė, dar visai stovyklai miegant, sesė Marija davė vyr. sk. įžodį. Aš nebuvau, bet žinau, nes — dainavau jai grįžus į stovyklą ir sveikinau.

Toliau vyko viskas taip, kaip buvo suplanuota: sėmėms skautiškų žinių, mokėmės naujų dainų, sportavome, žaidėme ir t.t.

Nepamiršome ir žygio, kurį, kaip visada, mums pravėdė s. brolis Vytautas Meškas. Daug išmokome mandrumo. Nors ir pavargome, bet vakare laužas liepsnojo.

Kitą dieną „Lietaus diena“. Kokia stovykla be lietaus. Tačiau, darbo buvo pakankamai. Dienos lenkia viena kitą. Dar liko sužaisti „Karinį žaidimą“. Vadas — prit. sk. brolis Gintautas Čiunis. Po žaidimo — kalbų iki išnaktų.

Ir — paskutinė stovyklos diena. Ruošiamės stovyklos uždarymui. Po vakarienės, rikiuote, reportai. Įžodis. Padėgė ir „geltonšlipsis“, ir vyšniukų. Sesė Gražina maldos žodžiais dėkoja Aukščiausiam už globą stovykloje. Skambant tautinei giesmei, letai leidžiama trispalvė. Paskutinis laužas. Linksma. Juokas, dainos, žaidimai, šokiai. Gėstant laužui, giedama „Ateina naktis“, skamba stovyklos šūkis: „Mes budime! Budėkite ir jūs!“ Sunkiai, bet palaipsniui, stovyklon atkelia ramybė.

Kitą dieną po pusryčių plūšame stovykloje, kad po mūsų būtų tvarka. Iškeliaujame, linkdami vieni kitiems „Iki kito karto“.

Sesė Eglė

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Rugpjūčio 18 d. — Skautininkų ir vyr. skautų „Sietuvos“ draugovės sueiga Atėtininkų namuose. Nuo 1-mos iki 4-tos val.p.p.

Clevelande

Rugsėjo 23 d. — Skautų židinių rengiamas „Rudens lapų“ madų paroda.

Los Angeles

Lapkričio 18 d. — Los Angeles skautavimo 50 metų jubiliejinė šventė.

Las Vegas, NE

Lapkričio 2-4 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio visuotinis suvažiavimas ir bendra mėtinė šventė „Luxor“ viešbutyje, Las Vegas, NE

SKAUTYBĖS STOVYKLOS

Rugpjūčio 5-12 d. Akademinių Skautų sąjūdžio stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 5-18 d. — Kanados rajono skautų ir skautų stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

KANADA

TORONTO SKAUTŲ TRUMPA 2000-2001 METŲ VEIKLOS APŽVALGA

Praėję metai buvo sėkmingi abiem „Satrijos“ ir „Rambyn“ tuntams. Nuo mažesnių skautų iki vyresnių, visi sėkmingai dalyvavo sueigose bei iškylose. Turėjome tris iškilmingas sueigas: Tiesos atidarymą, Vasario 16-tosios ir šv. Jurgio šventes, kuriose dalyvavo nemažas skaičius skautų. Taip pat kartu sklandžiai šventėme skautų Kūčias ir Kaziuko mugę.

Mugė šiais metais skyrėsi nuo ankstesnių metų, nes mes ją turėjome naujoje salėje. Pirkėjai ne visi buvo pripratę prie jos struktūros, ir vieniems pasisekė geriau negu kitiems. Kitais metais grįšime į naują parapijos salę ir tikime, kad visoms mūsų Toronto draugovėms Kaziuko mugės pelnas padidės.

Prisimindami visus šiuo metų įvykius, sveikiname visus apdovanotus skautus, jų tarpe ir pakeltą į paskutininkės laipsnį sesę Iloną Tarvydienę. Buvo apdovanoti „Rambyn“ tunto DLK Vytauto draugovės

vilkai ir „Satrijos“ tunto Birutės draugovės vyresniosios skautės. Sveikiname visus naujai atvykusius vadovus. Taip pat dėkojame visiems sugrįžusiems vadovams už šaunų vadovavimą, o svarbiausia — reiškiamė padėką mūsų tuntiškams ps. Rūtai Baltaduonytei-Lemon ir s. Mariui Rušini už jų ypatingas pastangas. Atsisveikiname su vadove vyr. sk. p. sl. Remy Vanagaite ir linkime jai sėkmės studijose universitete.

Mūsų abiejų tuntų narių kasmet daugėja. Esame labai laimingi, nes LSS ir LSB GVM ir AM vadovų ir vadovėlių lavinimo stovykla persikelia į mūsų „Romuvos“ stovyklavietę. Iki pasimatymo 39-joje stovykloje „Paparčių pakalnėje“. O tikriausiai didelė garbė yra broliams, nes mūsų mielas Vyriausias skautininkas s.v. s. Romas Otto atsikelia į Torontą.

s.v. vsl. Darius Sonda
Iš „Tėviškos žiburiai“

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VILNAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

MARIUS KATILUS, M.D.

CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

JAV PREZIDENTAS SVEIKINO SKAUTUS

Boy Scouts of America 90 metų Jubiliejinę stovyklą, trukusią 9 dienas Ft. A.P. Hill Virginia valstijoje, š.m. liepos 30 d. per video juostą sveikino JAV prezidentas Bush, dėl lietaus sekmadienį negalėjęs asmeniškai atvykti į stovyklą. Sveikinime jis pabrėžė skautiškojo auklėjimo reikšmę charakterio ugdymui, kuris labai svarbus šeimoms, visuomenei ir valstybei.

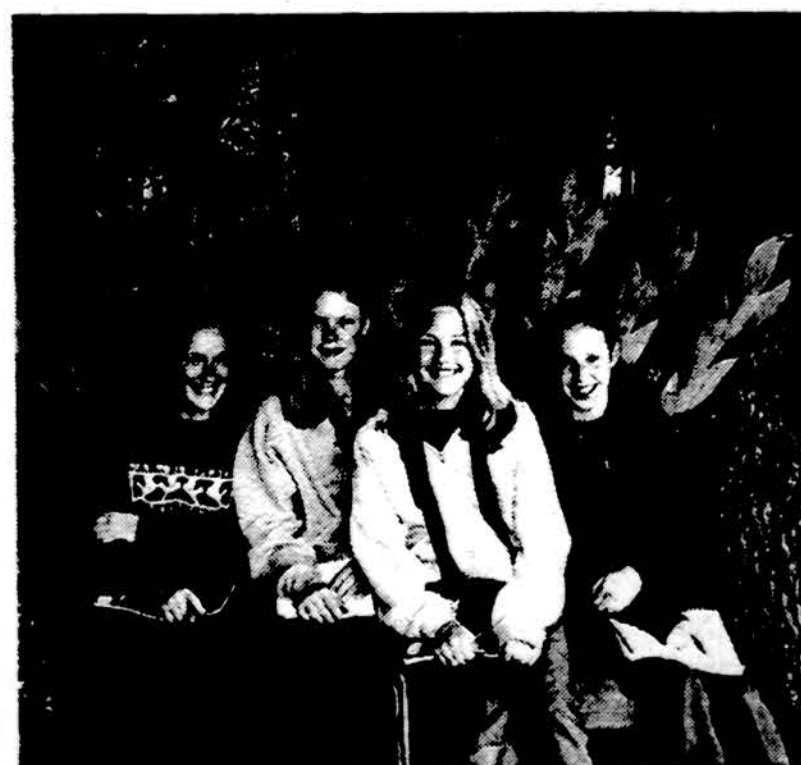
Kai jūs priklausote skautų draugovei, kai dėvite skautų uniformą, jūs parodate, kad tikite ir laikotės tų aukštųjų (skautybės) standartų ir jais gyvenate kiekvieną dieną, — kalbėjo prezidentas.

BSA Jubiliejinėje stovykloje stovyklavo 32,800 skautų ir 8,000 vadovų. Stovyklavo ir reprezentaciniai vienetai iš 24 kraštų. Boy Scouts of Ameri-

ca, turėjęs arti 5 milijonus narių, 1979 m. turėjęs 3.1 milijoną dėl sumažėjusio populiarumo visuomenėje sukelto homoseksualų mėtų „diskriminacijos“ kaltinimų, jiems draudžiant vadovauti skautams.

Homoseksualų organizacijos vadovas Smith pareiškė, kad prezidento Bush sveikinimas siekia tik pritraukti naujus balsuotojus jo partijai. Dėl tariamos „diskriminacijos“ homoseksualams Boy Scouts of America buvo tarpama po teismus, kol pagaliau 2000 metais JAV Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad BSA yra teisi, kaip privati organizacija, nusprendžianti, kas gali būti BSA nariu ar vadovu. Siam Aukščiausio teismo sprendimui pritarė ir prezidentas G. Bush.

Br. J.

Detroito „Gabijos“ tunto sesėms buvo smagu stovyklauti Dainavoje. Iš k. Joana Klimaitė, Milda Chmieliauskaitė, Nida Hallal ir Laura Karvelytė.

KADA LIETUVOS ŽMONĖS IŠBRIS IŠ NEPRITEKLIŲ?

SKIRMANTĖ KONDRATIENĖ

Vakarų pasaulyje valstybės pareiga dalyvauti išteklų perskirstyme ir socialinės sistemos palaikyme yra neginčytina. Vieninteliai politikų diskutuojami klausimai yra ką, kiek ir kokiomis sąlygomis remti. Nors laisvosios rinkos teoretikai ir apologetai tebeigia, kad rinka, privati iniciatyva ir užuojauta išspręstų visas socialines problemas efektyviau ir teisingiau, reikia konstatuoti faktą, kad jokios vakarietiškos demokratijos politikai, norintys patekti į valdžią, šito nepropaguoja ir jokia valstybė taip nesivarko.

Tačiau reikia pripažinti, kad ekonomikos dėsniams lieka dėsniams ir socialinėje politikoje. Ta prasme laisvos rinkos šalininkai teisūs — perskirstymas mažina ekonominį efektyvumą, iškraipo ekonomines paskatas. Kiekviena visuomenė apsisprendžia, kokią ekonominio efektyvumo dalį ji linkusi paaukoti žmogiškumo varden. Galima sakyti, kad valstybinė socialinė parama, socialinės programos, ekonominė prasmė — prabanga, o demokratinių visuomenių išreikštų vertybių skalėje — būtinybė.

Socialinės reformos Lietuvoje

Lietuvos Kultūros ir meno instituto pernai atliktoje apklausoje buvo pateikti atsakymai į Europos vertybių tyrimo grupės parengtos anketos klausimus. Išryškėjo tam tikros Lietuvos gyventojų vertybės, kurios, be abejo, veikia ir galbūt sąlygoja politikų veiksmus. Pavyzdžiui, 1999 m. tik 23 proc. apklaustųjų galvojo, kad mūsų visuomenei reikalingos radiklios reformos, 67 proc. pasisakė už laipsniškas reformas, o 10 procentų manė, kad nuo reformų reikia gintis.

Į klausimą, ar svarbiau asmeninė laisvė, ar lygybė, 58 proc. teigė, kad laisvė, bet geras trečdalis (galbūt kairiųjų partijų elektoratas) — kad lygybė. Ekonominė padėtis turbūt nulėmė, kad daugiau nei dešimtis iš dešimties apklaustųjų laikė, kad darbe svarbu — geras užmokestis, maždaug trys iš keturių — garantijos dėl darbo vietos. Abu šiuos faktorius daug daugiau žmonių laikė svarbesniais už atsakomybę, galimybę pasireikšti, naudą visuomenei ir daugybę kitų faktorių.

Paklausti, kodėl žmonės gyvena nepriteklyje, maždaug pusė atsakė, kad „mūsų visuomenėje daug neteisybės“, ketvirtadalis manė, kad tai — „neišvengiamas visuomenės vystymosi padarinys“, o kitas ketvirtadalis — kad „žmonės tinginiai ir jiems trūksta valios“. Apie 68 proc. lietuvių nepasitiki socialinės apsaugos sistema. Maždaug 77 proc. gyventojų labiau linkę manyti, kad valstybė kiekvienam žmogui privalo užtikrinti pensiją, iš jų net 43 proc. kategoriškai pasisako už šią poziciją. Palyginimui: tik šeši proc. kategoriškai teigia, kad žmonės pirmiausia privalo patys rūpintis savo pensija.

Išsitikinimas, kad valstybė turi rūpintis socialine apsauga bei nusivylimas politikais ir socialinės apsaugos sistemos atsispindi ir nuomone apie esamą politinę sistemą. Dešimties balų skalėje vienu balu (labai blogai) dabartinę sistemą vertina net 30 proc. apklaustųjų, o penkiais balais ar mažiau (labiau blogai negu gerai) vertina net 88 proc. šales gyventojų. Faktai palyginimui: buvusią komunistinę sistemą labai blogai — vienu balu — vertino perpus mažiau žmonių — tik 15 proc., o labiau blogai negu gerai — 52 proc. Taip nusivylę net šeši iš dešimties Lietuvos gyventojų teigia, kad jiems politika — nesvarbu. Vis dėlto daugiau nei 86 proc. pasisako už demokratinę politinę sistemą.

Bendras vaizdas — lietuviai politikais nepasitiki ir politika vis mažiau domisi, tačiau didelė dalis vis dėlto mano, kad valstybė turi jais rūpintis. Politiniais klausimais lietuviai centristinių pažiūrų politinius kompromisus vertina palankiau negu aklą išsikibimą ir principus, nors įvairiais klausimais yra ir nemažai dešiniųjų bei kairiųjų pozicijų šalininkų — dažniausiai nuo 10 iki 30 proc.

Be visuomenės vertybių, demografija ir ekonomika taip pat riboja socialinių reformų galimybes. Lietuvoje apie 3,7 mln. gyventojų, iš jų apie trečdalis gyvena kaime. Pastaraisiais metais daugiau žmonių miršta nei gimsta, daugiau emigruoja iš Lietuvos nei atvyksta. Ryškiai, kaip ir Vakarų valstybėse, visuomenės senėjimo tendencija. Socialinio draudimo apdraustųjų skaičius praėjusių metų paskutinįjį ketvirtį siekė apie 1,3 mln., o visų kategorijų pensijų — daugiau nei 1 milijonas (siek tiek mažiau pensininkų). Žodžiu, santykis tarp mokančių įmokas ir gaunančių išmo-

Eilinis šiokiadienis Lietuvos sostinėje.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

kas artėja prie vieno darbuotojo vienam pensininkui. Tai didelė našta dirbantiems, ir tokios tendencijos nedžiugina. Darbo biržose registruotų bedarbių birželio mėnesio pradžioje buvo apie 220,000. Nedarbo lygis — daugiau nei 12, o kai kuriuose rajonuose — daugiau nei 20 proc. Santykis skurdo lygis, kai skurdo riba apskaičiuojama kaip 50 proc. vidutinių vartojimo išlaidų, jau kiek pasenusiais duomenimis, siekia 16, o kaime — apie 28 proc. Nesvetimi Lietuvos peizažui benamiai ir skurdžiai, badaujantys vaikai ir senukai, alkoholikai ir narkomanai, praradę viltį žmonės.

Dabartinė Lietuvos socialinės apsaugos sistema

Socialinė parama. Paramos sistema Lietuvoje sulipyta per paskutinį dešimtmetį ant buvusios sovietinės sistemos griaučių. Galbūt didžiausia jos yda — netaiklumas. Kitaip sakant, užsimota remti ne tik skurstančiuosius, bet ir kitas gyventojų kategorijas, nepriklausomai nuo pajamų. Tokia universalinė pagalbos sistema būdinga ne tik buvusiai Sovietų sąjungai, bet ir Vakarų Europos šalims, tad dėl susiklosčiusios padėties galima kaltinti ne tik komunistinę sistemą, bet ir vakarietišką socializmą. Kai valstybės biudžetą nepakanka lėšų, pati valstybė vargana, o skurdas didėja, tokia sistema negali pasiekti tikslo. Dalijamos sumos vidutiniams namų ūkiui nereikšmingos, o skurstantiems nepakankamos pragyventi. Maža to, nors socialinių išmokų proporcingai daugiau skiriama skurstantiems šeimoms, bet, skaičiuojant vienam žmogui, daugiau tenka

vidutiniams namų ūkiams.

Piniginė socialinė parama, teikiama šeimoms, auginančioms vaikus, nepriklausomai nuo pajamų, apima keletą išmokų. Yra vienkartinė pašalpa gimus kūdikiui (750 Lt), neštomos pašalpa besimokančioms moterims (94 Lt mėn.), šeimos pašalpa tėvui ar motinai, auginančioms 1-3 metų amžiaus vaikus (94 Lt mėn.), ir pašalpa karių vaikams (188 Lt mėn.). Dar yra vaiko globos pašalpa (500 Lt), skiriama našlaičiams ir vaikų, likusių be tėvų globos, globėjui, našlaičių stipendija ir pašalpa išskirti. Visa tai teikiama, neatsižvelgus į šeimos pajamas.

Socialinė pašalpa skiriama šeimoms, kurių pajamos vienam šeimos nariui yra mažesnės už valstybės remiamas pajamas (135 Lt). Jos dydis — 90 proc. skirtumo tarp valstybės remiamų ir vidutinių šeimos pajamų. Mažas pajamas turinčios šeimos dar gali pretenduoti į kompensacijas už buto šildymą ir vandenį bei vienkartinę pašalpą. Daugia- vaikės šeimos, įvertinus šeimos pajamas, taip pat gali gauti pašalpą už tris ir daugiau vaikų.

Dar būtų galima įvardyti įvairias programas ir pašalpas bedarbiams, įvairias socialines paslaugas, globos įstaigas, nemokamą maitinimą mokyklose ir kitas socialinės paramos formas. Žodžiu, pernelyg komplikuota sistema. Lengva joje pasimesti, sunku tiksliai nustatyti visos socialinės apsaugos sistemos taiklumą ir efektyvumą. Poros pavyzdžių pakanka įrodyti, kad ji nei taikli, nei efektyvi, nei labai teisinga.

Neskaitant sveikatos apsaugos, socialinės apsaugos medinės išlaidos, kaip prezidentas

Valdas Adamkus pabrėžė savo metiniame pranešime, artėja prie penkių milijardų litų. Tai bendra suma iš valstybės, savivaldybių ir socialinio draudimo biudžetų bei kitų šaltinių. Vien piniginei paramai nacionaliniame biudžete skirta daugiau nei pusė milijardo litų, o iš tos sumos didesnė pusė skirta pašalpoms, nepriklausomai nuo pajamų. Statistikos departamentu duomenimis, apie 16 proc. Lietuvos piliečių galėtų pagal pajamų lygį pretenduoti į socialinę pašalpą. Tačiau ją gauna tik 3 proc. gyventojų.

Norėčiau paminėti dar du socialinės apsaugos aspektus. Pašalpos dažnai nugramzdina gavėjus į skurdą, iš kurio nėra paskatų išeiti. Pavyzdžiui, pagal galiojančią piniginę socialinės paramos sistemą, keturių asmenų šeima, kuri neturi uždirbtų pajamų, per mėnesį gali gauti iš įvairių valdžios šaltinių iki 805 litų pajamų. Bet jeigu šeima uždirba vieną minimalų mėnesinį atlyginimą — 346 litus — tai valdiška parama sumažėja tiek, kad jiems pajamos išauka tik dvidešimt aštuonių litų.

Kas eis į darbą arba nesigundys pajamas nuslėpti, jeigu dirbdamas šeimos padėtį pagerins tik tiek? Beje, gimdymo ir vaikų pašalpos tikrai nepakankamos, kad gimstamumas padidėtų pasiturinčiose ir vidutinės pajamos uždirbančiose šeimose. Tačiau kai tokios pašalpos — vienintelio pajamų šaltinio, gimstamumas kyla kaip tik tokiuose socialiniuose sluoksniuose, kur vaikai tampa tik pajamų šaltiniu, tėvai veliau juos dažniausiai apleidžia, skriaudžia ir, nesugebėdami patys išlaikyti, atiduoda valstybės globon.

(Bus daugiau)

DRAUGAS, 2001 m. rugpjūčio 8 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

„Žalioji kortelė“ — dangaus vartų raktas?

Šios dienos „Drauge“ vėl skelbiama informacija apie „žalią kortelę“ loteriją. Galima tik spėti, kiek lietuvių, norinčių emigruoti į Ameriką, užpildys prašymus ir nekantariai lauks, kol bus paskelbti laimėję. „Žalioji kortelė“, daugelio nuomone, tai bilietas į geresnį gyvenimą, išsivąžantį laimės šalį; tai proga ištrukti iš nuolatinių nepriteklių, svetur laimės paieškoti.

Ir ne vien Lietuvoje žmonės taip galvoja. Kone iš kiekvienos pasaulio valstybės, kurios gyventojams pasitaiko galimybė emigruoti į Ameriką (o ta galimybė ir yra „žalioji kortelė“), visokiais būdais mėgina užsitikrinti laimėjimą. Žinoma, tuo pasinaudoja įvairiausi sukčiai, apgavikai, išnaudotojai, kurie nesidrovi „iš elgetos paskutinį krepšį ar net lazda išplėsti“. Ir niekas turbūt žmogaus, ieškančio tiesiausio kelio į savo tikslą, negalės įtikinti, kad ši „žaliosios kortelės“ loterija iš esmės visiems žada vienodas galimybes, kad jokios pažintys ar saldiakalbiai advokatai bei kiti patarėjai negali nei vienaip, nei kitaip tos loterijos pakreipti. Kompiuteriai, kurie parenka laimėtojus, neturi nei jausmų, nei užuojautos — jie nepaperkami, nepalengvina savo naudai. Juk tai — nei daugiau, nei mažiau — tik prietaisyta tam tikram darbui atlikti.

Turbūt sunkiausia įtikinti žmogų, kad „visur duona yra su pluta“, kad ir toje išvąžintoje Amerikoje gyvenimas ne toks jau lengvas ir geras, kaip daugelis įsivaizduoja. Iš tikrųjų, jis visai panašus į kasdienybę bet kuriame kitame krašte: yra daug dirbančių, yra ir bedarbių; yra pasiturinčių ir net labai turtingų (jų procentas visgi nedaug), yra visiško bebratvės, gyvenančių žemiau skurdo ribos ir nenumatančių galimybių virš jos pakilti.

Pagal „Washington Post“ dienraštį paskelbtą buvusio gyventojų (vykusio 2000 m.) surašinėjimo duomenų dalį, pastebima, kad vis dėlto amerikiečių gyvenimas po truputį gerėja. Deja, ne visu. Duomenys surinkti iš 700,000 šeimų. Labiausiai į akis krinta, kad Amerikos gyventojų tautinė sudėtis sparčiai keičiasi. Ypač pastarojo dešimtmečio eigoje pagausėjo šeimų, kuriose kalbama kuria kita, nei anglų, kalba. Nors kai ku-

riose valstijose duomenys kiek skiriasi, pavyzdžiui, Illinois (ypač didžiuosiuose miestuose) ispaniškai kalbančių gyventojų skaičius nuo 728,000 buvusio 1990 metais, pašoko iki pusantro milijono. Ir tai tik ispaniškai kalbančių, o kur dar kitakalbiai? Iš esmės apie 6 proc. Illinois valstijos gyventojų kalba kuria kita kalba, tarp jų lenkų, rusų, vokiečių, na, žinoma, ir lietuvių, nors šia kalba kalbančiųjų skaičiai nepažymėti. Antra vertus, ne visi lietuviai buvo apklaušinti, juo labiau tie, kurie šiame krašte tebėra svečiai, tiesa, tiek tiek užsibuvę po vizoje nustatytos datos.

Kai kuriose valstijose, ypač pietinėse, gyvenimo lygis galbūt dar prastesnis, negu Lietuvos provincijoje. Ypač siaučia nedarbas tarp kalniečių, anksčiau turėjusių užtikrintą pragyvenimą iš anglų kasyklų. Nemažai darbų prarastų, o darbdaviai nereiškia rūpintis sveikatos apdrauda ar kitomis lengvatomis. Darbininkas ten — jau nebe žmogus, bet daiktas tam tikram tikslui pasiekti.

Lietuviui, gyvenančiam tėvynėje, sunku įsivaizduoti, kad Amerikoje gali būti benamių, vaikų, gyvenančių pusbadžiu, senelių, kurie neturi duonos kėsnio, negali iš savo menkutos pensijos apmokėti šilumos ar vėsinimo sąskaitų. Kad nemaža dalis šio turtingo krašto gyventojų niekuomet socialiai nepavargo, niekuomet negali nusipirkti naujų drabužių. Jeigu kas mėgina tą tamsiąją šios šalies gyvenimo pusę apskaičiuoti, apkalbinamas pavydu, kad į Ameriką norėtų atvykti mūsų tautiečiai (ar kiti imigrantai).

Visgi gyvenimo tikrovė nėra ypatingai patraukli. Jeigu į ją pažvelgtume atviromis akimis, galbūt būtume atlaidesni ir Lietuvai, kurią taip mėgstame kritikuoti už nusikaltamumą (argi nematome, kaip gaivalingai jis šiame krašte siaučia), korupciją valdžios sluoksniuose (skirtumas tik tas, kad čia tokie sukčiai, kyšininkai greičiau patraukiami atskaitomybės), skurdą (kiek bedarbių, benamių, alkanų, apskurusių) ir visas kitas negeroves.

Aš dar norėčiau Jums parašyti, kad Jūsų žmona buvo beviltingai nusiminusi gana dažnai, nes su keturiomis vaikais išgyventi buvo beveik neįmanoma: rusai valgyti mums nieko neduodavo. Tai gali suprasti tik tas, kas ten buvo. Jūsų žmona narsiai grūmėsi dėl savo vaikų kaip niekas kitas. 1946 metais mes buvome iš ten išvežti į Kortmedyną už Trauzeno. Ten Jūsų žmona neteko darbo kartu su kitomis moterimis, nors ir turinčiomis mažiau vaikų. Jūsų žmona buvo priversta eiti elgetauti, bet nieko niekur ji negalėjo gauti, nes mes visi alkome ir net badavome. Vargo vertėmą Jūsų žmona kartu su Otto Markvartu vaziavo į Lietuvą elgetauti ir pasiėmė Renatą kartu. Kitiems vaikams ji buvo parūpinusi maisto trims dienoms. Iš šios kelionės ji negrįžo, nes jas pagavo rusai. Mat buvo draudžiama išvykti už sienos. To nepaisydamos šimtą moterų, alkio vertėmoms, mėgindavo. Mėgino ir Jūsų žmona. Jai nepasisekė. Aš taip pat du kartus keliavau ir žinau, kaip tokia kelionė buvo pavojinga. Jūsų žmona ryžosi, aš taip manau, norėdama gelbėti vaikus, ir dėl to ji paliko juos vienus. Nuo tada apie Jūsų žmoną ir dukterį Renatą nėra jokių pėdsakų nei žinių.

Aš nežinau nė vieno žmogaus, kuris ką nors žinotų apie ją ir apie žmones, kurie ką nors žinotų apie ją. Kaip toliau gyveno kiti trys Jūsų vaikai, aš taip pat negaliu nieko parašyti. Galbūt būtų galimybė asmeniškai susitikti, kada būtų geriau papasakoti, negu rašant.

(Bus daugiau)

IŠSIGELBĖJIMAS BUVO LIETUVA...

ANNEMARIE KIUZAUSKAS

Nr.1

1944 metų pradžioje, kai Raudonoji Armija vokiečius vis smarkiau vertė trauktis ir vakarus, tikėdamasi pasiekti ir patį Vokietiją, sovietinis rašytojas Ilja Erenburgas Maskvos komunistų laikraštyje „Pravda“ („Tiesa“) rašė, kreipdamasis į raudonarmiečius: „Žudykite, žudykite, žudykite, — nėra nė vieno nekaltos vokiečio, kalti visi, net negimę. Sekite draugo Stalino direktyvą! Prievartaukite vokiečius, palaukite jų rasių išdidumą. Žudykite, šlovingieji ir nenugalimieji raudonarmiečiai!“ Petras Cidzikas. — „Sovietinis Mažosios Lietuvos genocidas ir pastangos jį pasmerkti“ — „Voruta“ — 2000 m. spalio 14 d. Nr. 37-38, 1 ir 4 p.

Raudonarmiečiai tai išgirdo ir prisiminė ilgiam laikui: kai tik peržengė Nemuną ir Šešupę, iš pirmos dienos pradėjo vykdyti Erenburgo nurodymus: naikino, prievartavo, žudė, nepalikdami akmens ant akmens. Į išnaikintas žemes, pasibaigus karui, privaziavo čia rusų ir kitų sovietinių tautų atstovai. Jie mėgino atkurti viską, kas sunaikinta, tačiau darė viską sovietškai, ir šiandien vokiečiai ar Mažosios Lietuvos lietuviai, atvykę pasidairyti po savo jaunystės vietas, šio krašto niekaip neatpažinti; juk čia jau nėra Karaliaučiaus, Gumbinės, Įsručio, Tilžės, juk čia jau niekas nekaltos vokiečiai, juk čia ir laukuose rugiai kitaip auga, ir sochorų karvės kitiškai pieną duoda... Čia nėra nė vieno žmogaus, kuris būtų išlikęs po raudonosios audros. 1979 metais kaip ekskursantas buvau nuvykęs į buvusį Karaliaučius — dabartinį Kaliningradą. Mačiau bažnyčią, kurioje buvo krikščinys Vytautas, bet iš jos buvo likę tik sienos su rėčių virtusiu stogu... Ekskursijų vadovė pasakė, kad 1946 metais Karaliaučiuje buvo likę tik trylikos gyventojų iš beveik milijoną gyventojų prieš karą turėjusio miesto... Kur dingo kiti?

2000-ųjų metų rudens vakarą, pakėlęs telefono ragelį išgirdau moterišką balsą, kalbantį lietuviškai vokišku tarimu. Pasisakė esanti Anė Marija Kiuzauskienė iš Kelno ir paprašė mano adreso: norinti man parašyti. Pasakiau savo adresą, ir ji padėjo ragelį. O po poros savaičių gavau storoką voką, kuriame buvo ne tik Anės Marijos laiškas, rašytas lietuviškai, bet ir 76 puslapių knygelė vokiečių kalba „Was ein Kinderherz erleben kann“ — „Ką pajėgia iškęsti vaikiška širdis“. Po knygelės antraštė dar buvo parašyta: „Zwei Marjellen erleben die Russenzeit“ — „Dvių Marijų išgyvenimai rusų laikais“.

Atsivertęs pirmą puslapį skaičiau: „Brigitte Trennepohl — Mit Muti und Oma durch dick und dünn“ — „Su mamyte ir senele per ugnį ir vandenį“. O 32-e puslapyje — kita antraštė: Annemarie Kiuzauskas — „Ueberleben in Litauen“ — „Išgyvenimai Lietuvoje“.

Šiuos „Išgyvenimus Lietuvoje“ išverčiau į lietuvių kalbą ir pateikiu lietuviui skaitytojui.

Viktoras Alekna

Mano tėvas 1946 m. buvo išleistas iš prancūzų karo belaisvių stovyklos. Jis nuvyko į Kelną ir iš ten pradėjo teirautis apie savo šeimą, kuri iki 1945 m. sausio buvo gyvenusi Girdevos apylinkėse. Kai 1948 m. dideli ešeloniai iš šiaurės sričių kraustėsi į vakarus, jis gavo išsamių žinių, bet pranešimai buvo prieštarąingi.

Ponas Verteri Bobeth,

Per paieškos tarnybą aš lapkričio 6 d. gavau žinią, kad Jūs ieškote savo vaikų: Marijos (Annemarie), Renatos, Hanso ir Joakimo. Aš galiu jums išsamiu pranešti, nes aš pats esu iš Rytų Prūsijos, iš Bavienos prie Girdevos. Aš su jūsų žmona ir keturiais vaikais gyvenau visą laiką kartu nuo 1945 iki 1948 m. rusų okupacijoje. Dabar jau dveji metai aš gyvenu Hamburge.

Dabar aš jums parašysiu visa, ką aš žinau. 1945 m. aš su Jūsų žmona ir vaikais taip pat su Jūsų motina (senąja ponija Bobeth) kartu nuvykome į Veidenhofą, kur jūs tikriausiai taip pat žinojote, nes yra netoli Girdevos. Iš ten rusai mus surinkdavo kiekvieną rytą ir vadydavo dirbti į Girdevos geležinkelio stotį — krauti baldus. Jūsų motina pasilikdavo su vaikais, kol žiemą susirgo šiltine ir mirė. Ji guli palaidota Veidenhofo parke. Tada Marija viena turėjo prižiūrėti mažesnius vaikus, nes jūsų žmona privalėjo dirbti, rūpindamasi, kad jos vaikai nebadautų.

ŽINOTINA

Informuoja JAV LB Krašto valdyba

PASKELBTA „ŽALIŲ KORTELIŲ“ LOTERIJA

JAV Konsulinis centras jau paskelbė 2003 m. „žalių kortelių“ loteriją. Šios programos laimėjusieji bus atrinkti kompiuterine sistema. Per šešis geografinius regionus bus paskelbta apie 50,000 laimingųjų.

Deja, ne visos šalys galės dalyvauti 2003 m. programoje. Šalys, iš kurių per pastaruosius 5 metus emigravo daugiau kaip 50,000 žmonių, dalyvauti negali. Į šį sąrašą pakliuvo Kanada, Kinija, Kolumbija, Meksika, Indija, Pakistanas, Didžioji Britanija ir kai kurios kitos šalys.

Prašymai dalyvauti DV-2003 programoje turi pasiekti Kentucky Consular Center nuo 2001 m. spalio 1 d. vidurdienio iki 2001 m. spalio 31 d. vidurdienio. Iki to laiko arba po šios datos atsiųsti prašymai bus atmesti.

REIKALAVIMAI

- Prašantysis turi būti gimęs valstybėje, esančioje sąrašą šalių, galinčių dalyvauti šioje programoje;
- Prašantysis turi turėti bent vidurinį išsilavinimą, prilygstantį JAV 12 metų vidurinio mokslo programai arba 2 metų darbo patirtį per paskutiniuosius 5 metus pagal turimą specialybę.

PRAŠYMO PILDYMO PROCEDŪRA

- Prašantysis gali pildyti tik vieną prašymą;
- Prašymo forma turi būti pasirašyta. Parašas privalo būti lygiai toks, kaip prašantįjo pase;
- Prašymas bus atmestas, jei nebus pridėtos nuotraukos. Naujas reikalavimas — nuotrauka turi būti ne tik prašantįjo, bet ir sutuoktinio bei nevedusių vaikų iki 21 metų. Nuotraukos negali būti grupinės. Ant kiekvienos nuotraukos kitoje pusėje reikia užrašyti vardą, pavardę, gimimo datą. Nuotraukos dydis — 2 inch arba 50 mm keturkampis. Nematoma lipnia juosta ji turi būti priklijuojama prie prašymo (jei netelpa — priklijuokite prašymo kitoje pusėje). Nuotrauka turi būti nustatyto dydžio, spalvota arba juodai balta.

PRAŠYMO FORMA

- Forma nėra nustatyta, tačiau duomenys turi būti pateikti eilės tvarka anglišką (romėnišką) alfabetu.
- Pavardė, vardas — pavardė rašoma pirma ir pabraukiama;
- Gimimo data ir vieta. Data rašoma tokia tvarka: diena, mėnuo, metai. Gimimo vieta — miestas, apylinkė, valstybė (valstybė — šalis, kurioje gimėte);
- Prašantįjo gyvenamasis kraštas — jei kitas nei gimtasis. (Ši informacija turi sutapti su ant voko užrašoma šalimi);
- Pavardės, vardai ir gimimo datos sutuoktinio, visų vaikų iki 21 metų.

Taip pat įrašykite įvairintus vaikus ir su jumis gyvenančius vaikus, kurie galbūt ir nenorės su jumis emigruoti. Atminkite, kad vedę arba vyresni nei 21 metų amžiaus vaikai negali su jumis emigruoti ir jų įrašyti nereikia. Jei nesurrašysite visų vaikų iki 21 metų amžiaus,

net jei jie ir neemigruos, jūsų prašymas gali būti atmestas;

- Adresas, kuriuo norite gauti pranešimą laimėjimo atveju. Telefono numeris nebūtinas;
- Pridėtos nuotraukos;
- Parašas — taip, kaip pasirašyta pase.

Loterijos laiškas turi būti siunčiamas paprastu paštu. Laiškai, siųsti kitokiu paštu, bus atmesti.

Voko dydis — nuo 6 iki 10 inch (nuo 15 iki 25 cm) ilgio ir nuo 3 1/2 iki 4 1/2 inch (nuo 9 iki 11 cm) pločio. Kaip minėta, laiškai turi pasiekti adresatą nuo 2001 m. spalio 1 d. pirmadienio vidurdienio iki 2001 m. spalio 31 d. vidurdienio.

UŽRAŠAS ANT VOKO

Siunčiant adresu vietoje pirmoje eilutėje būtina užrašyti **LITHUANIA**. Toliau eilės tvarka rašykite pavardę, vardą (pavardę pabraukite), adresą (jei gyvenate Lietuvoje — rašykite Lietuvos, jei Amerikoje — rašykite Amerikos). Pažymėkite šalį, iš kurios siunčiate prašymą — Lithuania arba USA. Turite rašyti tą patį adresą, kurį rašote prašyme.

Nepamirškite užklijuoti pašto ženklą. Prašymą siunskite šiuo adresu:

DV — 2003 PROGRAM
KENTUCKY CONSULAR
CENTER
3003 VISA CREST
MIGRATE, KY 41903 - 3000,
USA

Vyras ir žmona turi teisę pildyti atskirus prašymus, prirašydami vienas kitą. Būtinai turite surašyti ir visus šeimos narius: vyras — žmoną, žmona — vyrą ir nepilnamečius nevedusių vaikus iki 21 metų amžiaus. Laimėjusius bus pranešta paštu nuo 2002 m. balandžio iki 2002 m. birželio mėnesio. Laimėjusieji savo dokumentus turės sutvarkyti nuo 2002 m. spalio 1 d. iki 2003 m. rugsėjo 30 d. Ne laimėjusius pranešta nebus.

Dalyvavimas DV-2003 programoje yra nemokamas.

Ambasadoms ir Konsulatams nėra pranešama apie „žalių kortelių“ loterijos laimėtojus, todėl prašoma į juos nesikreipti.

Norintieji gauti prašymo anketa, kreipkitės į „Seklycia“, 2711 W. 71 Street, Chicago.

Dėkojame Socialinių reikalų tarybai ir jos pirmininkei Birutei Jasaitienei, pateikusiai informaciją.

Skyrelį rengia
Dalia Badariene

1997-2000 m. kadencijos LB Vidurio vakarų apygardos valdyba. Iš kairės: Algis Urbutis, Aldona Pavilionienė, pirm. Birutė A. Vindašienė, Paulius Guobuzis, Kurtas Velius, Nijolė Grigaliūnienė, Irena M. Kirkuvienė. Valdybai dar priklauso Stasė Korres.

JAV BENDRUOMENĖS JUBILIEJINĖS PARODOS RUOŠA

Šiais metais JAV lietuvių bendruomenė švenčia 50 metų veiklos sukaktį. Šiam minėjimui 2001 m. spalio 13-14 dienomis Čikagoje sudarytas platus ruošos komitetas, kuriam vadovauja dr. Petras Kisieliūsis.

Vienas svarbiausių minėjimo įvykių yra 50 metų Lietuvos Bendruomenės JAV veiklos paroda, kurioje turėtų atspindėti ne tik JAV LB Krašto valdybų, jų tarybų, rajonų ar apylinkių veiklą, bet ir plačiosios mūsų Bendruomenės organizacinės, kultūrinės, visuomeninės veiklos kelias.

Pagal Lietuvii Chartą: „Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Pasaulyje pasisklidę lietuviai sudaro vieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenę“. Atskiruose kraštuose gyvenantys lietuviai sudaro savo krašto Lietuvių Bendruomenę. Jos sudaro Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, tačiau atskirai (legaliai) inkorporuotos krašto valstybinės institucijose, tos Bendruomenės veikia savarankiškai. Jas sudaro visi to krašto lietuviai su savaip spalvinga veikla, su kultūriniais renginiais, spauda, su savo spalvingomis organizacijomis ir įvairiais sambūriais.

Mūsų bendruomenės jaunimą apjungia skautų, ateitininkų, sportininkų, neolituotų organizacijos, tautinių šokių, teatro ar dainos grupės, lituanistinės mokyklos. Mūsų kultūrinio, mokslinio gyvenimo mozaiką sudaro: Mokslo ir kūrybos simpoziumai, Lietuvių opera, „Dainavos“ bei kiti ansambliai, Lituanistikos tyrimo bei studijų centras, archyvai ir platus JAV LB Kultūros tarybos renginiai. Jie visi sudaro bendrą mūsų JAV platių Lietuvių Bendruomenės veiklos mozaiką.

Parodoje visų grupių veikla

Parodoje būtų idealu, jei greta JAV LB KV veiklos bei jos apylinkių apžvalgos, turėtume ir paminėtų organizacijų, grupių ir sambūrių.

Spauda rašė, kad galbūt nors konkretesnis pasakys G. Bush savo kelionėje Europoje birželio mėn. Z. Brzezinski nuomone, G. Bush atsakymas

13-14 dienomis gamindami, mūsų organizacijų, sambūrių bei grupių atstovai išlietų į parodos ruošą ir parodą labai praturtintų. Tuo pačiu būtų parodytas mūsų tautinis solidarumas.

Aukštinis jubiliejus būna tik vieną kartą per šimtmetį. Jo paroda irgi yra vienkartinė Čikagoje. Be abejo, ji gali būti perverta ir rodoma kituose mūsų bendruomenės telkiniuose švenčiant JAV LB 50 metų sukaktį šį rudenį. Mums ir mūsų veiklai yra svarbu pasižūrėti į nueitą kelią, iš jo pasisemti naujos stiprybės, pagal Lietuvos himno žodžius: „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybės semia“.

Bronius Juodelis
JAV LB tarybos
prezidiumo
vicepirmininkas

KAI KAS IŠ EUROPOS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Dvi dienas Slovakijos sostinėje posėdžiavo ŠAS (NATO) „Vilniaus grupės“ atstovai, kadangi pirmas šios karinės sąjungos kandidatų pasitarimas pereinantis įvykių Lietuvos sostinėje, dalyvaujant Albanijai, Bulgarijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai, Makedonijai, Rumunijai, Slovakijai, Slovėnijai.

Posėdžiai Bratislavoje rado labai platų atgarsį vokiškoje spaudoje. Jos išvakarėse laikraščiai rašė, kad kandidatės laukia iš ŠAS (NATO) galutinio atsakymo: atėjęs aukščiausias laikas pasakyti „taip“ ar „ne“, kadangi pereinamųjų pasitarimai Vilniuje nerado atgarsio Vakarų pasaulyje. Spauda išspausdino trumpą JAV prez. G. Bush laiško ištrauką, kurioje jis rašė, esą ŠAS (NATO) turi būti atvira visoms demokratinėms valstybėms, kurios yra pajėgios bei pasiruošusios ŠAS pareigas tinkamai įvykdyti, užtikrinant Europos saugumą.

Spauda rašė, kad galbūt nors konkretesnis pasakys G. Bush savo kelionėje Europoje birželio mėn. Z. Brzezinski nuomone, G. Bush atsakymas

yra visiškai suprantamas, laukiant Maskvos reakcijos, įjungus Lietuvą, Latviją, Estiją į šią transatlantinę organizaciją. Pasirodo, kad ne visų valstybių gyventojai pasisako už ŠAS-gą. Pz., Slovakijoje pritaria tik 42 proc. gyventojų.

Miuncheniškis dienraštis gegužės mėn. 14 d. didele antrašte rašė, esą už Baltijos valstybių priėmimą į ŠAS-gą pasisakė Čekijos prezidentas V. Havel. Jis nustebintas, kad Vakarų pasaulio politikai gan šaltokai laikosi Baltijos valstybių įjungimo reikalui. Jis nesupranta, kodėl toms trims laisvoms Baltijos valstybėms nesulaukiamas kiek galima greitas įjungimas į ŠAS-gą? Nėra reikalo, nėra prasmės bijoti Rusijos, nusilenkiant jos pageidavimams. Tas primintų Ribbentropo-Molotovo sutartį.

Vokiškos spaudos komentariai: Čekijos prez. pasisakė už Lietuvą, Latvijos, Estijos įjungimą į ŠAS-gą. Jo argumentai yra labai geri. Priešininkai turi pasisakyti, kodėl Baltijos valstybių įjungimas yra pavojingesnis už jų neįjungimą. Kalbama, esą Baltijos valstybės turinčios būti patenkinamos Europos Sąjungos narys, gal vėliau įjungiant jas į ŠAS-gą.

Ateinančiais metais turi įvykti galutinis sprendimas. Nepriėmus Baltijos valstybių į ŠAS-gą, Maskva supras, kad duotą galutinį signalą: Vilnius, Ryga, Talinas lieka rusiškos sferos įtakoje. Tai apgaubia išvada, kurios nuoseklumas gali būti labai pavojingas. Čekijos balsas negali praeiti negirdomai. Laikas Maskvai pasakyti nemalonią teisybę.

Kas už ką balsavo ar nebalsoavo

Kiekvienais metais Europoje vykdomos lengvo žanro

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalbame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Vanklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-202-5874; 630-241-1912.

Parduoda

Parduodami pigūs AUTOMOBILIAI.
Tel. 708-259-4758;
847-361-4620.

Nekilnojamasis turtas

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 594-6295

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas vertui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Siūlo išnuomoti

Išnuomojamas 2 miegamųjų butas. Skambinti tel. 773-767-2400.
First Rate Real Estate.
Kviesti Aušrą Padalinę.

Siūlo darbą

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Reikalingi daiktotojai su patyrimu Amerikoje.
Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose. Tel. 847-808-9109
vakare nuo 8 - 10 val.
Susikabinsite angliškai, rusiškai.

jos sekretorę, sužinojau, kad jais buvo Viktoras Diavara (motina lietuvi, tėvas iš Afrikos Mali valstybės) ir Vilijus Alešius. Abu gyvena Lietuvoje, turi gerą tarnybą. Tad per 8,16 mln. vokiečių (tiek jų stebėjo programą) sužinojo apie veikiančią Vokietijoje lietuvišką mokslo įstaigą.

Iš viso Europoje varžybas stebėjo 670 mln. žiūrovų. Programa vyko daugiausia anglų kalba, pranešimai — angliškai ir prancūziškai, tad prie lietuvių pasirodymo televizijos ekrane buvo įrašas „Lithuania“ ir nedidelė mūsų trispalvė bei žemėlapis su kaimyniniais kraštais. Šios kasmetinės varžybos yra labai mėgstamos jaunimo, kadangi tai yra tikra „rock and roll“ programa. Solistai neturi vilčių užimti pirmąją vietą. Lietuvaite — labai gražios figūros, nors vyrai galėjo pasirinkti geresnę aprangą. Tačiau tai jaunimo skonis.

MOKYTOJŲ VASAROS KURSŲ

Liepos 27 d. Vilniuje baigėsi vienuoliktą kartą Lietuvoje surengti APPLE mokytojų vasaros kursai, vykstantys įvairiuose šalies regionuose ir suburiantys skirtingų specialybių pedagogus — nuo pradinį klasių mokytojų iki profesinių mokyklų dėstytojų.

Nuo 1990 metų pagal partnerystės programą „Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimui“ (APPLE) Lietuva atvyksta JAV pedagogai pasidalyti savo darbo patirtimi ir pedagoginėmis naujovėmis. Šiame APPLE kursuose dalyvavo 1,200 pedagogų. Populiarius APPLE kursus iš viso yra lankę apie 20,000 Lietuvos mokytojų.

Liepos 27 d. švietimo ir mokslo ministerijoje buvo pasirašyta ministerijos ir APPLE bendrosios sutarties dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo kursų organizavimo kitais metais. APPLE mokytojų vasaros kursų uždarymas tą patį dieną sukuriant Pedagogų profesinės raidos centrą. (Elta)

JAV LB Rytinio Conneticut apylinkės valdyba. Sėdi R. Tauninė ir pirmininkas V. Alksnis. Stovi (iš k. d.): J. Bruzas, R. Drazdauskas, J. Rygelis, B. Kondrotas ir J. Kiaučionas. Nuotr. A. Prapuolenytė

LIEKU LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOJE

ALOYZAS PUNDZIUS

2001 m. gegužės 12 d. dauguma LKDP konferencijos dalyvių nutarė jungtis su K. Bobelio vadovaujama KDS ir šį naują darinį pavadinti Lietuvos Krikščionys demokratai (LKD). Iki metų pabaigos pasiūlyta buvusiems LKDP nariams apsispręsti, užpildyti anketas, kurias pateikęs Teisingumo ministerijai, LKD būtų įregistruota kaip nauja Lietuvos politinė partija. LKDP pirmininkas Z. Zinkevičius, 6 LKDP skyrių pirmininkai ir 30 konferencijos delegatų balsavo „prieš“ ir, susirinkę kitoje vietoje, nusprendė nestoti į naują partiją, likti LKDP nariais. Partijos pirmininkas akademikas profesorius Z. Zinkevičius pasiūlė, grįžus į namus, organizuoti LKDP narių apklausą — norintys likti LKDP nariais tai patvirtina savo parašais narių sąrašuose.

Aš esu LKDP narys nuo 1990 m.; 7 metus buvau LKDP Plungės skyriaus pirmininku, dabar — skyriaus valdybos narys, pirmininkės, Juditos Stankutės pavaduotojas. Apisprendžiau nekeisti partijos, likti LKDP nariu. Manau, kad LKDP atitinka mano politines pažiūras. Esu praktikuojantis katalikas. Manau, kad tikėdami, išpažindami ir sekdami Kristų, žmonės gali sukurti tobulą visuomenę žemėje tikėtis amžinybės. Esu išsitikinęs, jog popiežius Jonas Paulius II yra teisus, pareiškęs, kad pasauliečiai privalo aktyviai dalyvauti politikoje, politinėse partijose, rinkimuose. Manau, kad valstybės nepriklausomybės sudaro sąlygas išlikti tautai su savo tradicijomis, tikėjimu, kalba, kultūra ir siekti dvasinių, materialinių vertybių. Lietuva negali tikėtis išlikti būdama neutrali, tik priklausymas NATO užtikrina jos nepriklausomybę. Neįsivaizduoju, kad Lietuvos ekonominė gerovė įmanoma, nepriklausant Europos Sąjungai. Nenoriu priklausyti LKD, nes:

— ši partija teigia, kad tai krikščytų, bet nebūtinai praktikuojanti savo tikėjimą žmonių partija;

— ši partija deklaruoja, jog pripažįsta krikščioniškas vertybes. Tačiau vertybių pripažinimas nereiškia, kad jų reikia laikytis. Mano nuomone, ne vertybės, bet tikėjimas yra svarbiausia krikščionių demokratui. Žmogaus veiksmai turi atitikti 10 Dievo įsakymų, Bažnyčios mokymą. Žmogui reikalingi sakramentai, ypač atgaila, malda.

— Žmogaus pragyvenimas ir ekonominė gerovė priklauso nuo atlyginimo ar pajamų, gaunamų už jo darbą, nes šv. Rašte parašyta: „Savo veido prakaitu valgysi duoną“ Pr. 3,19. Pritariau Lietuvos vyskupų raginimui nelegalizuoti lošimo namų Lietuvoje, nors K. Bobelis ne kartą televizijos laidoje aiškino, kad Amerikoje kunigai lošia ir tai nieko bloga, galima legalizuoti lošimo namus. (Seimas priėmė įstatymą legalizuoti lošimo namus. K. Bobelis balsavime nedalyvavo). Aš ir kiti LKDP nariai rinkome parašus prieš lošimo namų legalizavimą, parašiau ta tema straipsnį į laikraštį. Neaišku, kaip elgis LKD Seimo nariai, jei bus svarstoma prostitucijos, eutanazijos įteisėjimas.

Priklausau Vyskupo M. Valančiaus Blaivystės sąjūdžiui. Esu abstinentas. Dirbdamas gydytoju fiziatru, viename moksliniame straipsnyje pateikiau statistinius duomenis, kad Plungės rajone alkoholiškai 5 kartus dažniau serga tuberkulioze nei apskrityje rajono gyventojai. Alkoholiškai, sergantys tuberkulioze, nepajėgia laikytis gydymo režimo, sunku juos išgydyti. Nepritačiau K. Bobelio agitacijai gerti „bobelinę“. Man būtų gėda priklausyti partijai, kurios pirmininkas dalyvauja svai galų gamyboje ir agituoja gerti.

Girdėjau K. Bobelio samprotavimus televizijos laidoje, kad Lietuva galėtų būti neutrali valstybė, nebūtinai priklausyti NATO. 1940 m. Lietuvai buvo neutrali, bet tai nesukliudė Stalinui okupuoti Lietuvą ir žudyti, kankinti lietuvius. Mačiau vėlesnėje televizijos laidoje, kad K. Bobelis su kitų politinių partijų vadovais pritarė Lietuvos stojimui į NATO. Manau, kad politiko nuomonė turėtų būti pastovi.

— Kitoje televizijos laidoje K. Bobelis samprotavo, kad ne visos Vakarų Europos valstybės priklauso ES, galėtų ir Lietuva tokiai sąjungai nepriklausyti. KDS programoje įrašyta, kad Lietuvai reikia priklausyti ES.

— Sovietmetio šventės: Gegužės pirmoji, Spalio revoliucijos man vis primindavo, kad gyvenau pavergtėje Lietuvoje, nes esu vertinamas dalyvauti tam skirtuose mitinguose, demonstracijose. Apšidžiaugiau, kad Lietuvai tapus nepriklausoma, šių švenčių nebėliks. Šiais metais Seimas vėl Gegužės pirmąją paskelbė švente. Už tai balsavo ir LKD pirmininkas kartu su kairiaisiais Seimo nariais.

Akademikas profesorius Zigmas Zinkevičius trumpą laiką buvo Lietuvos švietimo ministru. Jo dėka, lietuviai, gyvenantys Vilniaus krašte, gali leisti savo vaikus mokytis ir profesorius pastangomis atidarytas lietuviškas mokyklas, kaip lenkai — į lenkiškas, rusai — į rusiškas.

Nežinau kurios partijos Lietuvoje, kurios pirmininku būtų akademikas profesorius. Todėl man garbė būti tokios LKDP nariu, kai jos pirmininkas Z. Zinkevičius.

LKDP Plungės skyriaus valdyba ne kartą savo posėdyje aptarinėjo LKDP ir KDS susijungimą. Daugumas valdybos narių buvo prieš susijungimą. Po gegužės 12 kuopose buvo organizuojami narių susirinkimai, siekiant išsiaiškinti, kas lieka LKDP nariais. Skyriaus valdybos pirmininkė Judita Stankutė, valdybos nariai: Aloyzas Pundzius, Robertas Narkevičius, Rūta Jonušienė, Laima Galvanauskienė (po 1 ar 2) dalyvavo tokiuose susirinkimuose.

Plungės rajone iki 2001 m. gegužės 2 buvo 335 LKDP nariai (1,1 proc. visų, turinčių balsavimo teisę, rinkėjų). Buvo 5 LKDP kuopos Plungės m. ir 20 — kaimuose.

2 kuopose susirinkimai neįvyko (42 nariai), 60 narių nedalyvavo susirinkimuose, jų nuomonė nežinoma. 182 savo rinkimuose parašė prieš lošimo namų legalizavimą, parašiau ta tema straipsnį į laikraštį. Neaišku, kaip elgis LKD Seimo nariai, jei bus svarstoma prostitucijos, eutanazijos įteisėjimas.

Priklausau Vyskupo M. Valančiaus Blaivystės sąjūdžiui.

Gražioji Trakų pilis.

Jono Urbono nuotrauka.

STRATEGINĖ DRAUGYSTĖ

ŽIVILĖ MAKASKIENĖ

Birželio 9 d. Varšuvoje vyko eilinė Lietuvos ir Lenkijos parlamentų asamblėjos sesija. Abiejų valstybių parlamentų dėmesio centre buvo 210 metų senumo įvykiai. Asamblėja kreipėsi į abiejų valstybių Seimus, kviesdama juos kiekvienais metais iškilmingai bendrai minėti 1791 metų gegužės 3-iosios konstitucijos priėmimo abiejose šalyse.

Lietuvos Seimo vicepirmininkas Artūras Skardžius 1791 m. gegužės 3-iosios konstituciją pavadino imponuojančiu precedentu tuolaikinėje Europoje ir priminė, kad lenkų ir lietuvių sąjūdas prasidėjo nuo Krėvos unijos.

Ar tai reiškia, kad nuo šiol ir lietuviai privalės švęsti gegužės 3-iają? Kaip Lietuvos Seimas ketina vykdyti asamblėjos kreipimąsi: bendrai iškilmingai minėti gegužės 3-iosios konstituciją? — paklausė Lietuvos delegacijos narį Česlovą Jursėną.

„Dokumente nekalbama apie šventę, o tik siūloma paminėti šią dieną abiejose šalyse. Kiekviena tauta ją minės taip, kaip ją patogia“, — sakė Č. Jursėnas.

Iki šiol Lietuvos istoriografijoje 1791 metų gegužės 3-iosios konstitucija vertinama nevienareikšmiškai. Daugelio istorikų nuomone, šiuo aktu buvo siekiama galutinai panaikinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinį savarankiškumą, kuriant federacinę valstybę. Nenurodydama, kad abiejų tautų respublikoje galima vartoti ir lietuvių kalbą, konstitucija valstybine kalba įtvirtino lenkų kalbą. Po ilgų diskusijų LDK didikai, tačiau neketino nutraukti kovos dėl savo tautos ir valstybės teisių. Siekiant užsitikrinti LDK paramą, 1791 metų spalio 20 d. buvo priimtas abiejų tautų savitarpio garantijos įstatymas, kuris bent iš dalies atstatė LDK, kaip savarankiško subjekto teises.

Lenkai nuo seno šventė 1791 metų gegužės 3-iosios konstitucijos priėmimo dieną. Ši diena iškilmingai buvo minima ypač tarpukario laikotarpyje. Nors komunistiniais laikais gegužės 3-ioji oficialiai nebuvo švenčiama, tačiau kasmet visose Lenkijos bažnyčiose tą dieną buvo aukojamos šv. Mišios už Lenkiją. Nuo 1989 metų gegužės 3-ioji Lenkijoje yra nedarbo diena, ir

Nepraranda savo prasmės, patrauklumo LKDP kūrėjų šūkis:

„Mylėk Viešpatį Dievą už viską labiau, kitą žmogų — kaip save, o Tėvynę — labiau už save!“

laikoma svarbiausia lenkų tautos švente.

A. Melianas rašo
asamblėjos nutarimą

Asamblėjos VIII posėdis buvo mažiau iškilingas. Paprastai kiekviename posėdyje yra priimamas bendras asamblėjos nutarimas svarbiausiais ir aktualiausiais klausimais. Nutarimo projektas yra derinamas abiejų šalių delegacijų. Taip turėjo būti ir šį kartą. Tačiau paaiškėjo, kad lenkų delegacija pasikvietė tik vieną iš trijų nurodytų Lietuvos delegacijos narių (A. Melianą) ir labai greitai su juo „suderino“ nutarimo projektą. Jame buvo išvardintos tik Lietuvos lenkų problemos, o ne užsiminta apie Lenkijos lietuvių reikalus (švietimą, pasienio užkardą Punske). Taigi Lietuvos delegacija nutarimo projektą pradėjo rengti iš naujo. Tačiau kai kurie Lietuvos delegacijos nariai ragino „nėsismulkinti“ Lenkijos lietuvių reikalais, nes, jų žodžiais tariant, „koligos lenkai juokiasi iš mūsų, kad mes taip ilgai tariamės“ (po oficialios dalies buvo numatytas pokylis).

Neapsieita ir be skandalų. Lietuvos Seimo narys, Lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Tomaševskis „pagalbinio personalu, kuris nežinia kodėl dalyvauja šiame posėdyje“, pavadino savo valstybės generalinę konsulę ir kitus Lietuvos diplomatus, Lietuvos vyriausybės narį — Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorių — bei Lenkijos lietuvių organizacijų atstovus.

NATO, lenkų pavardės,
užkarda ir mokyklos

Asamblėjos nutarime reiškiamas įsitikinimas, kad 2002 metais NATO viršūnių susitikime Prahoje Lietuva bus

DRAUGAS, 2001 m. rugpjūčio 8 d., trečiadienis

5

pakviesta į Šiaurės Atlanto sąjungą, konstatuojama, kad sustiprėjo Lietuvos ir Lenkijos politinis dialogas, įtvirtinant strateginę partnerystę, pažymima, kad padidėjo dvišalė prekyba, raginama greičiau įgyvendinti visas Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties nuostatas. Nutarime kalbama ir apie mažumų reikalus. Pažymima, kad iki 2001 metų gruodžio 1 d. abiejose šalyse bus parengta mažumų švietimo plėtros strategijos koncepcija bei jos įgyvendinimo būdai, kurie užtikrins tautinių mažumų teises. Meliano grupės parengtas nutarimo projektas buvo papildytas nuostata, kad iki to laiko negalima keisti dabartinės padėties. Tai reiškia, kad jau suplanuotą lietuviškų ir lenkiškų klasių jungimą, lietuviškų mokyklų uždarymą bei kitokius veiksmus, siekiančius sumažinti lietuviško švietimo apimtį. Seinų ir Punsko valstiose galima bus laikyti prieštaraujantiais Lietuvos ir Lenkijos asamblėjos nutarimo nuostatomis.

Asamblėjos nutarime reikiama įsitikinimas, kad iki 2001 m. rugsėjo mėnesio bus pasirašyta sutartis, reglamentuojanti tautinių mažumų atstovų vardų ir pavardžių rašymą, „atsižvelgiant į Europos standartus ir tautinių mažumų lokestus“. Lietuvos lenkų lokestus šiuo klausimu išdėstė tos pat dienos vakare per Lenkijos televiziją du Lietuvos parlamentariai: Tomaševskis ir Poplavskis. Jie tikino, kad jų pavardės privalo būti rašomos lenkiškais raidėmis. Lenkų parlamentaras T. Wrona, aktyviausiai prisilenkdamas su tiesa, asamblėjos posėdyje tikino, kad Lenkijoje lietuvių vardai ir pavardės rašomos taip, kaip jie to pageidauja.

Asamblėja kreipėsi į Lenkijos Respublikos vyriausybę ir Punsko valstijos valdžią (pastarąją nuostatą nuo savęs pridėjo lenkų parlamentų pasiūlymu asamblėjos prezidiumas; Lietuvos delegacija savo posėdyje Punsko valstijos valdžios neminėjo), kad imtųsi veiksmų pasienio užkardos Punske lokalizacijos klausimui išspręsti.

Apie išdaužytus langus ir
strateginius klausimus

Šiais metais Lietuva ir Lenkija mini diplomatinių santykių atnaujinimo 10-ąsias metines. Socialdemokratas Č. Jursėnas ir konservatorius A. Vidžiūnas mano, kad per dešimt metų buvo daug pasiekta. Sukurtos bendros parlamentų, vyriausybių, prezidentų bendradarbiavimo institucijos, pasirašyta daugelis sutarčių.

A. Vidžiūno nuomone, tokių

santykių, kokius turi Lietuva su Lenkija, Vilnius neturi su jokia kita valstybe. Svarbiausi dešimtmečio bendradarbiavimo pasiekimai — tai Lenkijos parama Lietuvai, siekiant narystės NATO ir ES, mokslo ir kultūros ryšiai.

Anot A. Vidžiūno, lietuviai mėgina įveikti praeitį, neakcentuodami, kaip lenkai, kažkokio išmušto lango Vilnius lenkų mokykloje, nors gal ir kartais dėl to nepakankamai giname mūsų tautiečius Lenkijoje.

Paprašytas įvertinti V. Landsbergio iniciatyvą įsteigtą Lietuvos ir Lenkijos parlamentų asamblėją, kuri, daugelio stebėtojų nuomone, užsima trečiaeiliais klausimais, A. Vidžiūnas pripažino: „Metropolitiniu požiūriu Vytauto Landsbergio sumanymas buvo labai geras. Mes įsivaizdavome, kad tai bus platesnių erdvių, geopolitinio konteksto, bendrų projektų, einant į NATO ir ES, klausimams aptarti forumas. Lenkai asamblėją mėgina išnaudoti smulkmeniškais savo tautiečių Lietuvoje reikalams spręsti, dažnai primityviai interpretuodami kai kurias lenkų mažumos problemas.“

Lenkijos delegacija dažnai griebiasi šantažo, primant bendrus asamblėjos dokumentus. Pavažari Vilniuje vykusiame sesijoje lenkų delegacija balsavimą dėl bendro kreipimosi į NATO Parlamentinę Asamblėją dėl Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto Sąjungoje susiejo su Lietuvos delegacijos pritarimu dėl specialaus Vilniaus rajono statuso. Tokių pavyzdžių esama beveik kiekviename asamblėjos posėdyje. O gal tai jūsų klaida, kad leidžiatės į tokias diskusijas?

A. Vidžiūnas pripažino, kad tai asamblėjos problema. „Mes irgi turime priimti dalį atsakomybės, kad nesugebame argumentuotai baigti tokių diskusijų. Galbūt ateis naujas Lenkijos Seimas, galbūt pavyks pakilti ir kalbėti apie strateginius reikalus.“

* „Svarstymams mes turime laiko iki rudens. Galėtume atsisakyti Europos čempionato ir niekas už tai nepyktų, tačiau prarastume puikią progą dar kartą patvirtinti, jog esame verti būti giliai tradicijas turinčių bei pajėgiausių sportinės aviacijos valstybių šeimoje. Nežinia, kada dar kartą pasitaikytų tokia galimybė“, sakė Lietuvos akrobatinio skraidymo federacijos prezidentas Algimantas Žentelis, komentuojamas neoficialų Tarptautinės aeronautikos federacijos pasiūlymą 2002 m. „Unlimited“ kategorijos Europos pirmenybės surengti Lietuvoje. (KD, Elta)

Lietuvos Respublikos Laivyno apsaugos pajegos žygiuoja Vyriausybės aikšteje, minint Lietuvos valdovą Mindaugą krikšto ir karūnavimo 750 m. sukaktį š.m. liepos 6 d. Pranas Šliutienės nuotrauka.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vaikai, ruoškitės! Vaikų piešimo konkursas ant asfalto vel vyks „Draugo“ gegužinėje! Apsiginkluokite fantazija ir būkite rugpjūtio 19 d., sekmadienį, tėvų marijonų sodyboje. Konkurse galės dalyvauti visi vaikai, kurie pagal amžių bus suskirstyti į dvi grupes – 4-6 metų ir 7-11 metų. Dalyvių paskatinimui sugalvotos visai neblogos pinigines premijos!

Jono Kuprio nuotr.

Iš arti ir toli

KANADA

A.A. Juozas Tamulionis atsiskyrė su šiuo pasauliu, su laukęs 92 metų. Toronto pranciškonų Priskelimo šventovėje už velionį buvo aukotos šv. Mišios, kurias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, kleb. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. Žukauskas, OFM. Įamžinąjį atilsį palydėjo gausūs būrys giminių bei draugų. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje. Velionis paliko žmoną, sūnų ir dvi dukras.

Iš Lietuvos atvežti a.a. Mykolas Reginos palaikai ir palaidoti šalia buvusios žmonos. Velionis išgyveno iki senatvės Kanadoje ir buvo apsišprendęs paskutines dienas praleisti tėvynėje, kur ir sulaukė 92 metų amžiaus.

Kun. Ričardas Doveika, studijuojantis Romoje, atvy-

kęs į Kanadą padeda apaštaliavimo darbuose Lietuvos Kankinių parapijoje, taip pat Delhi ir Vasagos šventovėse.

Prel. Jonas Staškevičius išvyko į Lietuvą praleisti užsitačiusios atostogų. Jį pavaduoja neseniai įšventintas jo brolis kun. Vytautas Staškevičius ir Ričardas Doveika.

Lietuvių tautodailės institutas sušaukė metinį suvažiavimą Anapilio parapijos saleje, Mississaugoje, aptarti įvairius reikalus ir taip pat dvi naujai išleistas knygas: „Lietuvių tautodailės institutas išeivijoje“ ir amerikietės audėjos Kati Reeder Meek parengtą knygą „Reflection from a Flaxen Past of Lithuanian Weaving“. Minint dail. Anstazijos Tamošaitienės dešimt metų mirties sukaktį, dr. R. Maziškaitė surengė muziejuje kilimų bei tapybos darbų parodą. **Stasys Prakapas**

P. DOMŠAIČIO PAVEIKSLŲ SUGRĮŽIMAS Į LIETUVĄ

Tokia antraštė užvardino savo straipsnį dienraštis „Klaipėda“ (2001 m. liepos 26 d.), pranešdamas skaitytojams apie tą dieną įvykusį dailininko Prano Domšaičio paveikslų galerijos ir kultūros centro atidarymą. Apie šį svarbų įvykį rašė P. Domšaičio kultūros centro koordinatore Kristina Jokubavičienė, kuri pažymėjo, kad „tai ypatingas įvykis ne tik mūsų miesto, bet ir šalies dailės gyvenime“.

Ilgokame straipsnyje, kuris iliustruotas P. Domšaičio kūriniu „Žvejų valtis“, šalia kitų dalykų skaitome:

„Lietuvoje apie šio pasaulio garsaus dailininko kūrybą sužinojome tik pastaraisiais metais, kai Lietuvių fondo JAV pastangomis taptytojo kūrybinis palikimas – aliejiniai paveikslai, akvarelės, piešiniai, pastelė – pasiekė šalį. Dailininkas nesulaukė šito meto, nors save laikė lietuviu ir jautė stiprų dvasinį ryšį su Tėvyne“.

„Klaipėdos“ (2001 m. liepos 27 d.) numerį jau aprašomas pats atidarymas. Laikraščio korespondentės Ritos Bočiulytės straipsnis pavadintas „Klaipėdoje atidaryta pasaulinio masto dailininko Domšaičio galerija ir kultūros centras“ pradėtas dienraščio pirmame puslapyje. Ten yra įdėta ir lietuvių fondo atstovo dr. Gedimino Baluko nuotrauka kartu su monografijos apie dailininką autorę Elzą Kalpą (po nuotrauka taip pat pažymėta, kad dr. G. Balukas yra paskyręs daugiausiai laiko ir pastangų išsaugant ir Lietuvai perduo-

dant P. Domšaičio kūrybą).

Straipsnyje rašoma, kad P. Domšaičio galerija ir kultūros centras įsikūrė viename iš Klaipėdos paveikslų galerijos pastatų – Liepų gatvėje 35. Pažymima, jog ekspozicija užima abu pastato aukštus, 10 ekspozicinių salių.

„Tai unikali dailės kolekcija, kurią perduodamas Lietuvos dailės muziejui Lietuvai padovanojo Lietuvių fondas (JAV), šiam tikslui (įsigijimui ir persiuntimui į Lietuvą) skyręs per milijoną litų. Tai 528 dailininko kūrinių, kaip manoma, didžioji dailininko palikimo dalis“, – rašoma tame straipsnyje.

Čia taip pat pabrėžiama, kad atidaryme dalyvavo Lietuvių fondo (JAV) atstovas dr. Gediminas Balukas, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Klaipėdos miesto meras Rimantas Taraskevičius ir kiti. Iškilmsė dalyvavusi Lietuvos Kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė perskaitė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą.

Iš anksčiau minėto straipsnio sužinojome, kad atidaryto P. Domšaičio kultūros centro tikslas – rinkti ir kaupti informaciją apie dailininko kūrybą, ją tyrinėti, populiarinti. Skelbiama, kad netrukus turėtų pasirodyti ir menotyrininkės Laimos Bialopetravičienės parengtas P. Domšaičio kūrybos albumas.

Čia reikia pasveikinti Lietuvių fondo vadovybę, jog ji ėmėsi ir nepagaliojo pinigų ir pastangų sugrąžinti Lietuvai šio pasižymėjusio dailininko kūrybą.

Ed. Šulaitis

Algimantas Kubilius, gyvenantis Chicago, IL, atsiuntė rudeninio „Draugo“ pokylio laimėjimą knygelę, o kartu su ja ir 50 dol. čekį „Draugo“ paramai. Dėkojame iš visos širdies!

Senovės karžygius galite pamatyti ir čia, Amerikoje! Dar galite pakliuti į Bristolio muge (Bristol Renaissance Faire), kuri iki rugpjūčio 26 d. kiekvieną savaitę veiks netoli Illinois ir Wisconsin valstijų sienos, prie 94-ojo greitkelio. Miškingame 25 akrų plote daugių kaip 170 pardavėjų siūlo savo suvenyrus, o 16-koje scenų vaidina ir linksmina akrobatų, burtininkų, kostiumuotų aktorių. Savaitgaliais 12 val. „Midsummer Stage“ scenoje vaidinama W. Shakespeare pje „Vasarvidžio nakties sapnas“, o „Vaikų karalystėje“ jodinėjama ant dramblių ir kupranugarių. Įėjimas vaikams iki 5 metų – nemokamas. Daugiau informacijos tel. 847-395-7773 arba internete www.renfair.com

Mėta Gabalienė, gyvenanti Cicero, IL, Stasio Dziugo fondui dovanavo visą komplektą lietuvių enciklopedijos, B. Kvickio „Mūsų Lietuvos“ 4 tomus ir daug kitų vertingų knygų lietuvių kalba. Malonu paminėti, kad M. Gabalienė daugelį metų dalyvavo ir dalyvauja lietuvių kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Ji buvo lietuvių meno ansamblio „Dainava“ narė, su pertraukomis buvo išrenkama valdybos pirmininke ir jai sėkmingai vadovavo apie 10 metų.

Jau legenda tapęs dainininkas Tony Bennett kartu su Ralph Sharon kvartetu pasirodys „Ravinia“ muzikos festivalio scenoje šį penktadienį ir šeštadienį, rugpjūčio 10 ir 11 d., 8 val. Sekmadienis bus skirtas „swing“ muzikai. 7 val. gros Ravinia festivalio orkestras, šoks „lindy-hop“ šokėjai. Rugpjūčio 12-ąją, antradienį, 8 val. išgarsime dar kitą įžymybę – dainininką George Benson. Bilietai ir informacija tel. 847-266-5100, internete – www.ravinia.org

2000 metų Lietuvių fondo golfo žaidynių III vietos laimėtojai. Iš kairės: Vytautas Vaitkus, Rimas Bikulčius, Rimvydas ir Gene Rinkai, Rimas Banys ir Povilas Kilius.

Kam galime tarti „ačiū“ už dosnumą ir rūpestį mūsų vasaros šventės pasisekimu? **Aldona Sobieskienė, Nijolė Užubalienė, Kristinai Martinkus, Lidija Vadopalienė, Ida Butzbacherienė, Valerija Krasauskienė, Eugenija Budelskienė, Algis ir Vida Jonušai** pasirūpino, kad „Draugo“ „laimės šaltinis“ nebūtų tuščias, o laimėtojų traukėjai būtų geros nuotaikos. Dėkojame iš visos širdies!

Lietuvių fondo 7-osios metinės Golfo žaidynės vyks rugsėjo 30 d. Old Oak country club, Orland Park, IL. Suinteresuoti golfo žaidėjai maloniai kviečiami iš anksto registruotis kreipiantis į Vyta ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

Lisa Bartkutė 2001 metų pavasarį Čikagos universitete gavo magistro diplomą iš Tarptautinės verslo administracijos.

Smagiomis polkutėmis „Draugo“ gegužinės dalyvis išjudins Stasės Jagminienės vadovaujama liaudies muzikos kapela „Teviskė“, o skambiomis estradinėmis dainomis žavės broliai Virginijus ir Eimontas Švabai. Vien tik dėl to verta užsukti į „Draugo“ vasaros šventę – juk ir broliai Švabai, ir „Teviskė“ dabar patys populiariausi Čikagos ir apylinkių lietuvių muzikantai!

Šeštadienį, rugpjūčio 11 d., 10 val. vėl bus pakuojami „Saulutės“ siuntiniai. Renkames PLC, Lemonte, rusyje, prie Lietuvių fondo (sporto) salės. Kviečiama talka padėti pakuoti. Jei įmanoma, prašoma atsivežti lipnos juostos („packaging tape“), spalvotų žymeklių („permanent marker“), žirkles ir dežius. Raminatos Marchertienės rūpestiu ir vasarą suvežami rūbai, higienos bei mokslo reikmenys, žaislai, invalidų ramentai, patalynė. Taipintuvą tikimasi išsiųsti rugsejo mėnesį. Informacija skambinant tel. 630-243-9488. „Saulutė“ dėkoja kultūros muziejaus surengtame susitikime, prašomi registruotis tel. 773-582-6500 iki rugpjūčio 10 d.

DR. J. DAUTARAS – JAU SENBUVIS ČIKAGOJE

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre dažni svečiai – Lietuvos aukštųjų mokyklų mokslininkai. Čia jie randa medžiagos juos dominantių darbų temomis, o taip pat yra didelė pagalba ir mums, talinant, tvarkant archyvus. Su Vilniaus Pedagoginio universiteto asoc. profesoriumi Jonu Dautaru LTSC riša sena ir nuoširdi draugystė. Socialinių mokslų daktaras čia vis randa savo moksliniam darbui naujų temų ir sumanymų. Šiuo metu jis kruopščiai dirbuoja prie a.a. Juozo Placų archyvinės medžiagos, jau dabar gimė mintis, kad būtina išleisti monografiją apie Juozą Placą, ilgus metus išdirbusį švietišką, pedagoginį darbą. Pedagogo J. Placų veiklos sritis plati – jis buvo mokytojas, laikraščių redaktorius, metraščių globėjas, lituanistinių mokyklų direktorius, Pedagoginio lituanistinio instituto dėstytojas ir JAV LB švietimo tarybos pirmininkas bei narys.

Daug kartų lankydamasis Čikagoje, dr. Jonas Dautaras ne veltui vadinamas išeivijos pedagogikos ir lituanistinio švietimo specialistu. Pažintis su lietuviškąja išeivijos visuomene, jos kultūrinio ir politinio gyvenimo leidžia profesoriui plėsti savo temas Vilniaus pedagoginio universiteto studentams dėstomose lyginamosios pedagogikos bei egzodo pedagogikos paskaitose, praktiniuose užsiėmimuose bei vadovaujant kursiniams darbams. Besidomėdamas išeivijos lituanistiniu švietimu, Jonas Dautaras surinko ir išleido „Pedagogo Domo Veličkos kūrybinį pali-

kimą – bibliografinę rodyklę“, knygą „Lituanistinio ugdymo JAV būklė ir perspektyvos“, chrestomatiją „Lietuvių išeivijos pedagoginė mintis“. Profesorius J. Dautaras, besidomėdamas išeivijos švietimu, Lietuvoje ruošia leidinius apie lyginamosios pedagogikos atstovus – Petrą Maldeikį, Antaną Paplauską-Ramūną, Antaną Šerkšnį. Kiekvieną kartą atvykęs į Čikagą, mokslininkas padeda tvarkyti LTSC archyvus, būdamas kruopštus ir labai darbštus, papildė Domo Veličkos fondą medžiaga iš Lietuvos, kalbininko Petro Joniko archyvinį fondą. Šiuo metu tvarkant pedagogo a. a. Juozo Placų archyvą mokslininkui kilo mintis parašyti apie kraštiečių – šilališkių, iškilų išeivijos pedagogą platesnę studiją.

Skirmantė Miglinienė LTSC archyvų direktorė

Dr. Jonas Dautaras žvelgia į savo naujojo darbo rankraščius.

Net ir per vasaros karščius ruošiami „Saulutės“ siuntiniai. „Saulutė“ dėkoja „Lithuanian Mercy Lift“ ir Pasaulio lietuvių centrui Lemonte už materialią pagalbą, vargingai Lietuvoje gyvenančių tautiečių sušelpimą. Nuotraukoje: Žilvė, Indrė ir Algis Bielskai, Donatas Tįjūnelis, Vida Jesewitz ir Laima Braune.

Indrė Tįjūnelienės nuotr.

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Irene Ulpa (S. Boston, MA) už \$50 auką. Auka buvo skirta a.a. Juozo Rasio atminimui. **Lithuanian Mercy Lift**, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Peter Merwin (Orland Park, IL) už \$100 auką. Auka buvo skirta a.a. Rick Vahan atminimui. **Lithuanian Mercy Lift**, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **A.a. Emilijos Valantinienės** atminimą pagerbdami, jos draugai suaukojo \$100; Alex Lauraitis, Palos Heights, IL \$25; Irene Kazėnas, River Forest, IL \$20 padėti sunkiai sergantiems ligoniams Lietuvoje. Reiškiamė gilią užuojautą velionės artimiesiems. Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. **Lithuanian Mercy Lift**, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **Lietuvos Dukterų draugija** aukoja \$4,000 padėti šiaulių vaikų tuberkuliozės ligoninei. Labai ačiū! **Lithuanian Mercy Lift**, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytienis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

NEMURA GIEDRIUS PENCYLA
Attorney at Law
Member, Federal Trial Bar
Former Asst. States Attorney,
DuPage County
Criminal, Family and Civil Law
Hours by Appointment
9 South Van Buren
Bartavia, Illinois 60010
Associate offices in Clarendon Hills,
Rolling Meadows and Chicago
(Old Town Area)
Tel. 630-406-6800 Fax. 630-406-6899